Afgifte: Leuven X (weekblad – verschijnt niet van juni tot augustus)

veto

Kringverkiezingen. Dàt zijn pas staaltjes van pure volksdemokratie: ondanks het bier, ondanks de pensen, ondanks de kompot, ondanks de affiches, ondanks de kamelen en ondanks een gratis beurt door acht lieftallige dames, slagen de studenten van Leuven er toch steeds in de meest intelligente, meest idealistische kandidaten voor het hoogste ambt te strikken. Historia, Eoos en Landbouwkring passeren de revue op pagina 2 en 6, Casio van VTK krijgt volgende week zijn V-dag.

Komt kijken, komt zien, komt solliciteren: kringraad werft aan. De sfeer! De weddes! Je informele kontakten! De Demokratisering! En vooral: de ekstra-legale voordelen: rektorale chips, op eksotische reizen een beurt door acht lieftallige dames, je naam onder je eigen nota, een persoonlijke tête-à-tête met je dekaan, plassen – van opwinding op je vingers – in een piscine naast de rektor, een avondje whisky met Tavernier,...! Vergeet de ekstra-legale nadelen ook niet. De huidige generatie bewijst het: Piet zit in een bisjaar, Luc ziet eruit als een zombie, Benoit kreeg de bons en Hervé ziet het helemaal niet meer zitten. Karrière-Arrière, pagina 7.

Veto is klote! Wij balen ervan! Kijk naar de kolofon: een handjevol manisch-entoesiaste (zegge en schrijve: zes) freaks houdt dit blad deze week recht. De anderen zijn slapen, zoals onze eks. Of krijgen een beurt van acht lieftallige dames, zoals L. uit Z. Of volgen rijles, maar zitten reeds ettelijke maanden vast tijdens het spitsuur, zoals TvH. Of hun papa wordt boos, zoals MK. Of zijn opgepakt met hun blauw-zwart sjaaltje na een match van Club, zoals Stef. Eén voordeel: nu krijgen onze namen méér aandacht in de kolofon. Nu mogen wij onze naam nog eens publiceren onder ons artikel. En daar kicken wij op. Vanwege Jan, Walter, Johan, Koen, Ronny. En Arnulph. Kom erbij, volgend jaar, pagina 2, in de kolofon.

STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPELENDE KRINGORGANISATIE – JAARGANG 16, 1989-1990, NUMMER 29, MAANDAG 14 MEI 1990

Betaal je arm bij Acco

Bestelbonnen én hogere prijzen

De nieuwe ontwikkelingen bij Acco worden tegen een hoog tempo doorgevoerd. De belangrijkste vernieuwingen situeren zich ongetwijfeld op het vlak van de Acco-kursusdienst. Vanaf september 1990 zal er immers een nieuw distributiesysteem worden ingevoerd. Een tweede en minder leuke verandering is het voorstel tot verhoging van de kursusbladprijs met 12,5% van 1,36 naar 1,53 frank per blad. Bovendien gaat het aandeel ook 200 frank duurder worden, zodat je daarvoor volgend jaar al 950 frank moet betalen. Het staat vast dat de studentenvertegenwoordigers van Sociale Raad op de Raad van Bestuur van Acco en de verantwoordelijken van de kringkursusdiensten er nog een hele boterham aan zullen hebben. Als geleding van de sociale sektor moet Acco immers goedkoop blijven. Prijsstijgingen komen de studenten immers helemaal niet ten goede. Integendeel.

Hoewel Sociale Raad niet krachtig tegen deze prijsverhoging protesteert, en met de allesbehalve roosklеurige financiële situatie van Acco rekening houdt, zullen de studenten in de Raad van Bestuur van Acco zich niet zomaar neerleggen bij de direktievoorstellen. Niet alleen zullen zij weigeren de voorstellen van de direktie te steunen (de Algemene Vergadering van Sociale Raad heeft beslist dat de studentenfraktie zich dient te onthouden), maar tegelijk zullen zij tijdens de volgende Raad van Bestuur een tegenvoorstel verdedigen. Sociale Raad hoopt de verhoging tenminste tot 10% te beperken, een nieuwe bladprijs van 1,49 frank dus. Loko heeft steeds gesteld dat het tot de taak van een prof behoort voor elk vak dat hij doceert een behoorlijke kursus tegen een lage prijs ter beschikking van de studenten te stellen.

Distributie

Op dit ogenblik zijn er *drie* kategoriën uitgevers en distributeurs op de Leuvense markt aktief. De eerste en oudste kategorie is die van de kommerciële uitgevers als Standaard, Wouters en Kluwer. Hun hoofdbekommernis is zoveel mogelijk winst te maken. Niet te verwonderen dat hun uitgaven vaak stukken duurder zijn dan die van Acco en van de kringkursusdiensten. Iets wat veel proffen wel aangenaam vinden want ook hun auteursrecht ligt dan een stuk hoger. Vanzelfsprekend zijn deze uitgeverijen totaal niet geïnteresseerd in kleine en dus verlieslatende oplagen.

De tweede en nog steeds veruit belangrijkste uitgever en distributeur is Acco. Acco geeft op dit moment meer dan 1700 kursussen uit. Zowel kursussen met een grote oplage, die soms kostendekkend zijn, als die met een erg kleine oplage, die per definitie verlieslatend zijn. De kosten van Acco liggen hoger dan de kosten van de kringkursusdiensten. Acco werkt nu eenmaal met betaald personeel en heeft huur- en verwarmingskosten. Een professor wiens kursus bestaat uit enkele honderden met hanepoten bekrabbelde velletjes papier, die deponeert deze niet bij een kringkursusdienst maar bij de meid-voor-alleswerk: Acco. Zeer vaak gebeurt het dan nog dat de prof niet tevreden is wanneer deze warboel tot een kursus omgevormd is. Hij had bij nader inzien toch liever een andere indeling gewild, zou nog een gedeelte willen herschrijven, of dat recente vonnis werpt nu toch wel een heel ander licht op de zaak... Dat zijn allemaal ekstra-kosten.

De derde kategorie bestaat uit de kringkursusdiensten. Ook zij nemen alle kursussen aan ongeacht de oplage. Dit is dus ook een vorm van solidariteit binnen de studierichting. Zij kunnen bovendien hun kosten laag houden doordat ze met vrijwilligers werken, doordat ze gratis ruimte ter beschikking gesteld krijgen. De teksten die bij hen aankomen zijn (meestal) klaar om gekopieerd of gedrukt te worden. Dat kopiëren gebeurt in zelfstandige kopie-centra die na de uren en in de week-ends nogal eens 'met gesloten ramen en deuren' doordraaien, of met andere woorden voor wat goedkoop zwartwerk hun neus niet ophalen.

De kringkursusdiensten distribueren naast hun eigen losbladige uitgaven ook boeken van andere kommerciële uitgeverijen. Die kopen ze in bulk aan bij enkele boekhandels. Maar hun distributie verloopt niet altijd op wieltjes. Lange wachtrijen zijn ook hier geen uitzondering.

Solidair

Wat ook van kruciaal belang is, is dat het solidariteitsprincipe bij Acco geldig blijft: de prijs per blad die je betaalt voor een kursus met een kleine oplage en een hoge produktiekost blijft dezelfde als de bladprijs bij een kursus die op een groot aantal eksemplaren wordt gedrukt en waarvan de kosten heel wat lager liggen. Het kan volgens Loko niet dat een student Oude Geschiedenis een veelvoud voor zijn kursussen zou moeten neertellen in vergelijking met een student Rechten.

Om deze objektieven te bereiken heeft Acco in samenwerking met kringkursusdiensten en Sociale Raad een nieuw distributiesysteem uitgewerkt. Al zeventien kringen, waaronder al diegenen met een uitgebouwde kringkursusdienst hebben reeds formeel hun steun toegezegd om mee te werken aan het nieuwe systeem.

Bonnetjes

Het nieuwe distributiesysteem ziet er zo uit: Acco verspreidt bij de inschrijvingen in de Hallen bestelbonnen. Op de bestelbon staan alle kursussen en boeken die de student dat jaar nodig heeft, uitgezonderd de kursussen die de proffen

vervolg op pagina 3 ▶

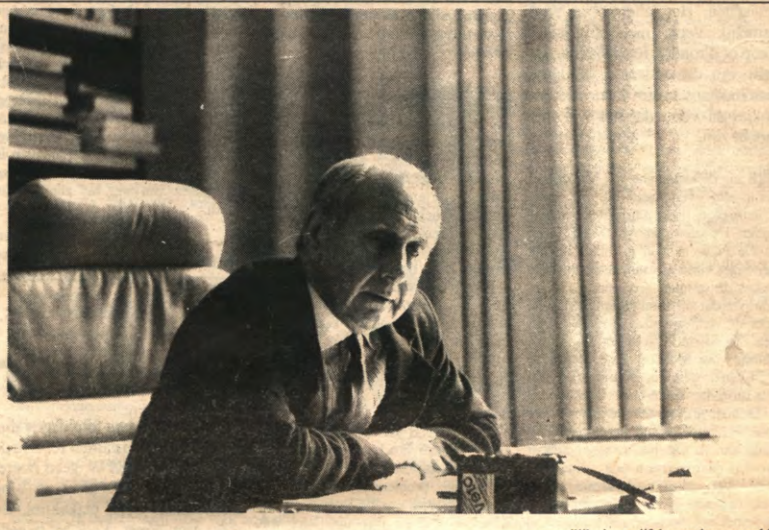

(Foto Hendrik Delagrange)

Schipper naast God

Naam: Dillemans Voornaam: Rektor

In Polen haalde Solidarnosc bij de laatste parlementsverkiezingen een verpletterende overwinning. De term '*Oosteuropese*' verkiezingsuitslag heeft dus voorlopig niet afgedaan. De Katolieke Universiteit van Leuven ligt – hoewel ze goede banden heeft met bijvoorbeeld Lublin – tot nader order niet in Polen. En hoewel er slechts één kandidaat was voor de rektorverkiezingen, slaagt men er hier nog steeds niet in een Oosteuropees stemmenaantal bij elkaar te sprokkelen. Het zal wellicht één van de verworvenheden van ons systeem zijn, en zelfs Roger Dillemans kan dat niet verhelpen. Hij werd verkozen als rektor, maar wist meteen dat er aan de KU Leuven een behoorlijke minderheid zijn twijfels had bij zijn beleid: 20% stemde immers tégen.

Vrijdag 11 mei werden de rektorverkiezingen afgesloten. Zoals bekend waren het geen echte verkiezingen meer: uittredend rektor Roger Dillemans uit de Rechtsfakulteit was immers de enige kandidaat om zichzelf op te volgen. In plaats van een echte 'keuze' te zijn, werd het demokratische gebeuren zo verengd tot een evaluatie van de persoon van Dillemans. De meer dan duizend stemgerechtigden mochten op hun formulier een kruisje zetten achter "Ik steun de kandidaat" of "Ik steun de kandidaat niet". Men kon zich onthouden door niets in te vullen en een blanko biljet te deponeren. Wie bovendien nog andere aantekeningen wenste te maken op het stembiljet of – voor zij die schriftelijk willen stemmen – op de (witte) envelop, werd als 'ongeldig' bestempeld.

Geheim

Het feit dat Dillemans enige kandidaat was, heeft ook zijn nadelen. Het kiesreglement aan de KUL voorziet immers geen kieslicht, en evenmin een kworum. Dit betekent dat niemand verplicht kan worden om te komen stemmen, en als er dan slechts een tiental mensen de moeite nemen om te hun stem uit te brengen, hun uitspraak hoe dan ook geldig is. Dillemans was dan ook niet weinig ongerust over de mogelijkheid dat slechts een bijzonder kleine fraktie van de stemgerechtigden ook effektief zou komen stemmen. Zoiets zou hem danig parten kunnen spelen.

Stel bijvoorbeeld dat er slechts tweehonderd mensen zouden komen opdagen, en dat hij in dat geval 97% achter zijn naam krijgt, dan zou hij zijn hele tweede ambtstermijn door als 'niet helemaal representatief' worden beschouwd. De apatie van bijvoorbeeld Kringraad, dat traditiegetrouw de studenten koördineert, leek al in deze richting te wijzen. Een ander risiko bestond erin dat alleen de tegenstanders aktief zouden komen stemmen, en Dillemans dus met een bijzonder groot aantal tegenstemmen zou worden opgezadeld. Zelfs met één kandidaat kon het dus nog – alle verhoudingen in acht genomen – behoorlijk spannend worden.

Na geheime telling door een vijfkoppig telkollege werd de uitslag bekendgemaakt. Er had meer dan 83 procent van de 1034 stemgerechtigden deelgenomen, Hiervan stemden er 72% voor Roger Dillemans. Als de Inrichtende Overheid (de Vlaamse bisschoppen) niet tegenstribbelt en de stemuitslag van de universitaire gemeenschap respekteert – wat algemeen verwacht wordt – zal Dillemans dus zichzelf opvolgen als rektor. Een verrassing kan men dit niet echt noemen.

Oppositie

Is dit een positief resultaat? Het antwoord is ja én nee. Ja, omdat een bijzonder groot aantal mensen de moeite heeft genomen om te gaan stemmen. De representativiteit van Dillemans II kan moeilijk in twijfel worden getrokken. Maar tegelijk is het ook geen echt goed resultaat. Tweehonderd stemgerechtigden – en ongetwijfeld komt deze groep uit alle fakulteiten, en uit alle geledingen (proffen, assistenten, personeel en studenten) – heeft een ekspliciete tegenstem uitgebracht. Dit betekent dat niet minder dan één vijfde tot één vierde van de KU Leuven *niet* akkoord is met het gevoerde beleid. Dit is en blijft natuurlijk een minderheid, maar het is een belangrijke minderheid. Het hoeft dan ook geen verwondering te wekken dat Dillemans in een eerste reaktie stelde dat hij zo vlug mogelijk in kontakt gaat proberen te komen met deze ontevredenen, en zo vlug mogelijk de oorzaken van dat ongenoegen gaat proberen te detekteren.

Wat de voorpagina van De Standaard van zaterdag 12 mei dus een "royale meerderheid" noemt, zouden wij toch willen nuanceren. Dillemans had een ruime meerderheid – wat eigenlijk inherent is aan een situatie met slechts één kandidaat – maar werd tegelijk gekonfronteerd met een toch wel opvallende oppositie. Die kan zich misschien reeds beginnen te verzoenen met de nieuwe krachtlijnen voor de volgende vijf jaar, waarin volgens De Standaard rektor Dillemans "de onderwijsrationalisatie wil konsolideren, het onderzoek versterken, postgraduaat en derde cyklus uitbouwen, en meer maatschappelijke dienstverlening bieden." Wij noteren hierbij dat over demokratisering van het onderwijs – sinds de studie van Herman Deleeck en Bérénice Storms nochtans een aardig in de markt liggende topic – alvast niets werd gezegd.

Walter Pauli

Historia kiest

Met Of Zonder, D'rop Of D'ronder

Vorig jaar Kadatsja en dit jaar Mozdod. Bij Historia zweren ze blijkbaar bij leuke ploegnamen voor de jaarlijkse presidiumverkiezingen. Nochtans blijkt Mozdod wel degelijk iets te betekenen. Het letterwoord staat namelijk voor: met of zonder, d'rop of d'ronder. Iets meer dan de helft van de studenten Moderne Geschiedenis kwam naar de kieshokjes en vond dat het wel met mocht zijn.

Toch zag de kampagne van Mozdod er nooit echt overtuigend uit. Als enige serieuze ploeg hadden ze echter weinig te vrezen. De lolploegen *Het Groot Laweit* en *De Fusie* hadden nochtans op het stembiljet kunnen staan, maar dat was buiten de statuten gerekend die voorschrijven dat alle kandidaturen één week voor de verkiezingsdatum moeten binnen zijn. Mozdod werd het dus. 69,6% stemde voor Mozdod, 23,2% tegen en 7,2% van de stemmers onthield zich. Het was dus zeker niet eronder of zonder.

De nieuwe ploeg telt veertien mensen, naar Historia-normen een ongehoord hoog aantal. Op het verkiezingsdebat werden daarover dan ook vragen gesteld. Wat met de werkbaarheid en de verantwoordelijkheid? Veel verder ging de kritiek niet, Mozdod kon blijkbaar bij de meeste geschiedenisstudenten op voldoende krediet rekenen. Nochtans was de voorstelling van Mozdod zelf maar een makke bedoening. De ludieke noot op het debat kwam van de twee lolploegen. Zo zag Het Groot Laweit voor volgend jaar een werkgroep 'tesis- en postnatale depressies' binnen Sociale Raad tot stand komen. De Fusie pakte uit met een kegelspel. Met onvervalste Leuvense kasseien ging men zoveel mogelijk rijkswachters overhoopsmijten. Voor Het Groot Laweit was zelfs de fakbar niet veilig. Programmapunt was immers het opkopen van die fakbar om er dan een elitair restaurant van te maken.

Jojo

Mozdod was als serieuze ploeg de enige die uitpakte met een beperkte kampagne. Een afficheslag op de kampus, gratis vaten, een hele hoop jojo's, een programmabrochure en een ploegvoorstelling in de jaren, moesten Mozdod bij het kiespubliek bekend maken. Mozdod heeft trouwens binnen de ploeg ook een pr-verantwoordelijke, die zich gaat bezig houden met de kontakten naar de studenten toe. Maandelijks krijgt iedere student van hem ook een kalender op zakagendaformaat op kot bezorgd. De studenten kunnen dan zeker niet meer beweren dat men van niets wist. Tijdens het debat bleek echter dat de realisatie van die kalender nog niet op punt stond.

Ook volgend jaar zal Historia weer naar elke raad van Loko zijn mannetje zal sturen, iets waar andere kringen vaak de nodige problemen mee hebben. Minder positief was de vaststelling dat Mozdod volgend jaar nog heel wat inhoudelijk studiewerk zal moeten verrichten. Over de verschillende raden van Loko was er op het debat nog geen uitgesproken mening. Alles wijst er dus op dat de Mozdodders volgend jaar duchtig de handen uit de mouwen moeten steken.

In het 55-jarig bestaan van Historia is het de derde keer dat er een vrouwelijke preses verkozen werd. Vrouwen aan het hoofd van een studentenvereniging blijken anno 1990 nog steeds buitenbeentjes te zijn. Nathalie Homblé geeft ons min of meer gelijk: "Wat L&W betreft, ben ik alleszins de enige vrouwelijke preses. Onze hele ploeg heeft trouwens het imago een vrouwenploeg te zijn, hoewel slechts acht van de veertien ploegleden meisjes zijn."

Volgend jaar zal zij dus voor Historia de potten moeten breken. Als het van haar afhangt zal er echter niet zoveel veranderen. "De aktiviteiten liggen in de lijn van de vorige jaren. Wij willen vooral de nadruk leggen op interne kringaktiviteiten. Animatie is voor ons dan ook een heel belangrijk programmapunt. Wij willen ook alles realistisch bekijken en ons als ploeg geen illusies maken: we zien onszelf niet als dé ploeg, die alles zal veranderen, die probleemloos zal samenwerken. Er komen wel dikwijls verwittigingen van anderen in de zin van "Pas op, ge zult nog verschieten van wat het allemaal inhoudt...".

Marij Preneel
Ronny Tielen

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreakties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ±1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redaktie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Benoit

Benoit Lannoo zal wel nooit de moed opbrengen om voor de kringen te verdedigen dat "representativiteit" in feite een onbelangrijk en zelfs gevaarlijk kriterium is om een studentenwerking op te bouwen. Tenminste voor zover die werking verder wil gaan dan een korporatistische "belangenverdediging". Al jaren is de abstrakte term "representativiteit" in Loko een geliefkoosd wapen *tegen* elke inhoudelijke werking. Getuige daarvan de geschiedenis van KrUL, de stelselmatige uitholling van wat ooit Kringraad was en de klucht van de OAV's. Dat daaraan is toegegeven is de grootste flater uit de geschiedenis van Loko. Tegelijk hebben de verantwoordelijken (waaronder B. Lannoo) zo de historische kans gemist om de werking van Loko demokratisch en opener te maken *zonder* de idealen aan te tasten.

Het getuigt dus van een behoorlijke dosis schijnheiligheid dat Minister Lannoo nu in een Vrije Tribune de Slimme Jan komt uithangen. In zijn geval zou ik nog jarenlang met een rode kop rondlopen.

Didier Wijnants

Kringverkiezingen Eoos

De beer is los

Bij Eoos geen lolploegen met klinkende namen zoals in de rest van L&W, geen boereleute en Breughelfestijnen zoals bij Ekonomika. Geen plakakties. En zeker geen *ploeg* . Voor het tweede opeenvolgende jaar straalt de verkiezingsmatheid van de Oriëntalistische en Slavistische Kring af. Vorig jaar rond deze tijd al vond men geen preseskandidaat om Johan Buggenhout op te volgen. "Bugge" volgde dan na wat aandringen van het toenmalige presidium zichzelf op. Dit jaar bood zich wel iemand aan, maar de verkiezingen zijn geruisloos verlopen. Hoezo dat?

De jonge kring Eoos – van het Griekse 'licht', dat opkomt in het Oosten – maakt een soort puberteitskrisis door. Zij kampt met een gebrek aan respons van de overgrote meerderheid van haar studenten. Nu schijnen veel kringen daar last van te hebben, maar bij Eoos is het probleem toch opvallend.

De laatste twee jaar begonnen een twintigtal geïnteresseerden telkens met veel entoesiasme en hoopvolle perspektieven aan het werkjaar, maar na een tijdje lieten de meesten het afweten als het erop aankwam werkelijk iets te doen of te organiseren. Eoos moest het van dan af hebben van een paar hardwerkende mensen die zich voor alles en nog wat voor de kar lieten spannen. Ligt het probleem bij het presidium of zijn oriëntalisten nu niet het soort mensen dat zich met futiliteiten als kringwerking willen bezighouden ? Het lijkt wel een vicieuze cirkel. Men denkt ook dat de versnippering van Oriëntalistiek in Sinologie, Japanologie, Slavische Filologie en een hele trits andere kleine richtingen niet van aard is om de samenwerking te bevorderen. In elk geval kan een kring niet draaien op zeven mensen, die de laatste maanden, behalve met kringblad en feestweek, dan ook maar weinig meer van zich hebben laten horen.

Twee weken vóór de verkiezingen had zich nog steeds geen nieuwe ploeg aangemeld. Men vroeg zich al af wat er ging worden van Eoos. Johan Buggenhout een derde keer preses? Maar die had al te kennen gegeven dat hij er schoon genoeg van had, en wilde volgend jaar liever afgevaardigd beheerder worden van de fakbar L&W.

Op een informele presidiumbijeenkomst vorige week werd gevraagd wie zich geroepen voelde tot het presesambt. Vrij onverwacht stelde Joris Heirbout uit eerste licentie Japanologie zich – vastbesloten en glimlachend – kandidaat. Joris draait al drie jaar mee binnen Oriëntalistiek. Dit jaar maakte hij zich verdienstelijk als sportpreses en basgitarist van de Eoosband op het Songfestival. De opluchting was groot. Er was dan toch al een preses. Enkele overige mandaten kregen na een aarzelende rondvraag ook een opvulling en men vond alvast één van de twee vicepresessen : Frank Van Rompaey uit Slavistiek. Voor de rest van de funkties, zoals animatie en kultuur, hebben deze mensen her en der nog wat gelijkgezinden weten te overhalen. Klassikus-oriëntalist Geert De Breucker werd bereid gevonden het pas opgestarte kringblad Eoos-Express verder te verzorgen. Ironisch genoeg hield hij zich dit jaar onledig als hoofdredakteur van Bacchus, kringblad van Klio. Zelf beschouwt hij zich als de Vijfde Kolonne in L&W. We kijken in elk geval uit naar het nieuwe eerste nummer van 'de Express'.

Over deze half-geïmproviseerde ploeg moesten de oriëntalisten zich vorige week uitspreken, met een lijststem of een stem achter elke naam. 98 kiezers (van de 350) bevestigden het presidium met grote eenstemmigheid. Of is dit maar schijn? De lage opkomst en de eensgezindheid liggen waarschijnlijk aan de onverschilligheid. Begrijpelijk, want van een kampagne kon je niets merken. De ploeg heeft geen beleid vooropgesteld, laat staan beloften gedaan of aksenten gelegd. Daar was ook geen tijd voor, sommige presidiumleden kennen mekaar zelfs van haar noch pluim. En niet te vergeten : de eksamens staan voor de deur.

Het nieuwe presidium staat weer voor de moeilijke opgave haar studenten warm te krijgen en zich een trekkersrol aan te meten, zodat Eoos misschien gaat "bruisen van oosterse vitaliteit en doorzichtigheid". De preses doorstroming en informatie zal werk hebben.

Dirk Boeckx

Kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 16
nr. 29
14 mei 1990

Ver. uitg. **Walter Pauli, 's Meiersstraat 5, Leuven**
Hoofdredaktie: **Johan Reyniers**
Redaktiesekretaris: **Walter Pauli**
Redaktie:
Koen Hendrickx, Luc Janssens, Jan Van der Linden, Tine Van Heesvelde, Stef Wauters
Doka:
Hendrik Delagrange, Rob Stevens
Tekeningen:
Arnulph en NIX
Lay-out en vormgeving:
Koen Hendrickx, Luc Janssens, Johan Reyniers, Ronny Tielen, Jan Van der Linden
Medewerkers:
Dirk Boeckx, Sigrid Bousset, Pieter De Gryse, Filip De Keukelere, Koen Lampaert, Hilde Lenie, Marij Preneel, Tie Roefs, Tuur Ruytjens, Ronny Tielen, Luc Windmolders
Eindredaktie:
Koen Hendrickx

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij **Rotatyp Brussel**
Oplage **9000 eksemplaren**
ISSN-nummer **0773-5162**
Abonnementen
Studenten: 250,–; niet-studenten: 300,–; steun vanaf 600,–; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas
ten laatste vrijdag voor verschijnen om 18.00 uur op het redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering
iedere vrijdagnamiddag om 15.00 u

IN DE RECHTEN

DEKAANVERKIEZINGEN

De Valk – Van de drie proffen die dit keer hun kandidatuur stelden voor de post van dekaan in de rechtsfakulteit was *Roger Blanpain* de bekendste. Hij is namelijk al eens dekaan geweest en niet eens zo'n slechte. Zo werd in zijn 'legislatuur' werk gemaakt van de informatisering van de administratie en de biblioteek, bij uitstek het visitekaartje van de Rechtsfakulteit. Ook besteedde hij veel aandacht aan het uitnodigen van buitenlandse gastdocenten.

Zoals dat wel meer bij juristen gebeurt, werd ook Blanpain gebeten door de politieke mikrobe. Maar dan toch wel door de verkeerde. Hij was immers één van de 'verruimingskandidaten' die in 1987 de Volksunie de verkiezingen moesten helpen overleven. In een fakulteit die nogal wat CVP-kopstukken rijk is, werd dat niet bepaald op gejuich onthaald. Blanpain trad af als dekaan en raakte met gemak voor de VU verkozen. Hij bleek een aktief senator, maar moest zijn plaats afstaan aan Willy Kuipers toen die bij de Europese verkiezingen niet herkozen raakte. Dan maar terug naar het akademisch milieu, zal hij gedacht hebben.

De tweede kandidaat, Raf Verstegen, is naar buiten toe misschien niet zo bekend, maar draait wel een hele tijd mee in de Valk-administratie. Hij is vice-dekaan, voorzitter van de Kommissie Eksamenreglement en van de Kurrikulumkommissie, die in de rechten het plan Dillemans moet realiseren. De derde kandidaat, Jacques Herbots, kon duidelijk niet opbieden tegenover zoveel ervaring. Het stond dan ook vast dat de echte strijd zou gaan tussen Blanpain en Verstegen.

Toch waren er maar liefst drie rondes nodig om de verkiezingsstrijd te beslechten. In de eerste ronde lag Verstegen duidelijk voorop, maar hij haalde geen absolute meerderheid. Omdat de twee andere kandidaten evenveel stemmen haalden, moest er een aparte ronde gehouden worden om uit te maken wie tegen Verstegen mocht opkomen. Dat werd Blanpain, maar in de derde ronde bleek Verstegen nogmaals duidelijk de favoriet.

Het is natuurlijk wat vroeg om van een pasverkozen dekaan nu al een konkreet uitgestippeld beleid te verwachten, maar gezien de dossierkennis van de man leek het nuttig tenminste te peilen naar zijn mening over een aantal punten. Want ook de volgende jaren zal er in de Valk nog gewerkt moeten worden aan de programmahervormingen. In het huidige stadium is alleen nog maar overeengekomen om de plichtvakken te spreiden over de drie licenties. Ook bestaat er konsensus om vanaf de tweede licentie keuzevakken in te voeren. Belangrijk is tenslotte de regeling voor werkkolleges en seminaries. In de eerste licentie zullen er geen seminaries meer gehouden worden, maar wel in derde licentie. In eerste licentie blijven dan weer de twee werkkolleges behouden, maar in tweede licentie worden die tot één teruggebracht en in derde licentie wordt er een werkkollege ingevoerd. Maar de vraag van de studentenvertegenwoordigers om meer metodisch onderwijs zal pas de volgende jaren aan bod komen. Verstegen is principieel tegen encyklopedisch onderwijs, maar wil anderzijds toch niet te veel raken aan de akademische vrijheid van de docent. Hij is dan ook tegen het opleggen van een kwantitatieve beperking van de kursussen.

Een andere studenteneis is de prijs van de kursussen. Nogal wat proffen vertikken het hun kursus te laten uitgeven door Acco of de VRG-kursusdienst. Verstegen wil zijn invloed aanwenden om daar verandering in te brengen. Hij kan niemand verbieden hun handboek of kursus uit te geven waar hij dat wil, maar er kan *eventueel* gedacht worden aan een iets meer demokratische studentenprijs. We zullen het onthouden.

(LJ)

KAFEETEORIEEN

Acco duurder

◄ *vervolg van de voorpagina*

volledig in eigen beheer uitgeven en de kursussen die door de kommerciële uitgeverijen uitgegeven worden. De bestelbon bevat dus alle Acco-uitgaven, kursussen en boeken, alle uitgaven van de kursusdienst van de kring en de boeken die door kommerciële uitgeverijen uitgegeven worden.

Treure

Voor vele studenten zal het heel moeilijk zijn om naast hun inschrijvingsgeld nog eens de volle pot van het bedrag voor kursussen en boeken neer te tellen. Daarom vindt Sociale Raad dat zeker de mogelijkheid van gespreide betaling voorzien moet worden. Dit is mogelijk door de bestelbon slechts gedeeltelijk in te vullen en later op het jaar wanneer de financiële middelen het beter toelaten de rest van het studiemateriaal te bestellen. Ook wordt er gedacht aan het werken met voorschotten.

Kringen die willen meewerken aan de distributie krijgen een vergoeding van 5% voor de boeken die door de kommerciële uitgeverijen zoals Kluwer en Peeters uitgegeven worden. Voor de Acco-uitgaven zal de vergoeding veel kleiner zijn. Studenten met een aandeel krijgen de gebruikelijke korting op Acco-uitgaven en andere boeken. De vergoeding die de kringen krijgen voor hun medewerking aan het distributiesysteem kunnen zij geheel of gedeeltelijk doorschuiven naar de studenten.

De verschillende meewerkende kringen zullen inspraak hebben in het opstellen van de bestelbon. Daardoor wordt het gevaar vermeden dat een prof een boek dat in feite zelden of nooit gebruikt wordt op de bestelbon laat plaatsen als verplicht studiemateriaal. Er wordt ook voor gezorgd dat er geen enkel werk op de bestelbon komt waarvan men niet volstrekt zeker is dat het voorhanden zal zijn.

Opgezet

Aanvankelijk waren een aantal kringen niet erg opgezet met de zware prijsstijgingen en het nieuwe bestelbonsysteem. Als alternatief voor de krachtenbundeling met Acco en de prijsstijgingen wilden zij de kringkursusdiensten verder uitbouwen. Dit zou inderdaad een aantal voordelen opleveren. Een kring kan immers kursussen aan ongeveer 1 frank per blad leveren. Voor boeken kunnen sommige kringkursusdiensten grotere kortingen bekomen bij andere uitgeverijen dan Acco nu geeft. Ook zou het niet meer nodig zijn een Acco-aandeel te kopen.

Dit was voor hen genoeg om te zeggen: "Acco kan de boom in." Aan Acco de boom in jagen en alles te zetten op het uitbouwen van de kringkursusdiensten zijn echter ook ettelijke nadelen verbonden. Een aantal kringen hebben geen kursusdienst of zijn niet in staat er een uit te bouwen. Daarnaast is de kwaliteit van wat uitgegeven wordt door de kringkursusdiensten doorgaans lager. Bij hen is er ook een hoger risiko op mistoestanden en frauduleuze praktijken. De voorbeelden daarvan in het recente verleden zijn legio, kijk maar naar wat er mogelijk was bij Apolloon en Industria. Kringen kunnen niet alle jaren voldoende kontinuïteit garanderen. Ze vinden soms de zo gezochte bekwame opvolgers niet. De kringkursusdiensten bieden naar de toekomst toe dus ook weinig garanties voor een beperking van prijsstijgingen.

Ronny Tielen
Luc Windmolders

*Als jij je tesis zélf getikt hebt (op komputer natuurlijk) kan je ze bij ons op de laserprinter laten uitprinten. 10 fr per pagina. 24-uur-service. Alle tekstverwerkers. ⇨ Alfaset, 's Meiersstraat 5, ☎ **22.04.66.***

VOORWAARTS? NAAR ACHTER? NAAR BENEDEN?
DE GROTE SPRONG VAN ACCO

Acco ('Academisch Coöperatief) is in de jaren vijftig ontstaan uit de kursusdienst van de toenmalige studentenbeweging. Dit aparte verleden van het bedrijf brengt met zich mee dat Acco niet zomaar te vergelijken valt met boeken- en papierwinkels als Club, Reekmans, Standaard Boekhandel of Peeters. Dat zijn allemaal voorbeelden van de 'klassieke' middenstanderszaak. Het opvallende aan Acco is, dat de klanten (dus de studenten) eigenaar van het bedrijf zijn. Bijna iedere klant is immers *aandeelhouder*. Acco wordt zo 'het' bedrijf van de studenten.

Hoewel Acco struktureel niets te maken heeft met de Sociale Sektor van de KU Leuven, is er toch een nauwe inhoudelijke en historische band. Historisch, omdat Acco gesticht werd door dezelfde idealisten die Alma en de Huisvestingsdienst opstartten. Inhoudelijk, omdat ook Acco zich baseerde op het idee dat de unief voor alle jongeren betaalbaar moet zijn. Daarom werd de kursusprijs voor *alle* studenten zo laag mogelijk gehouden. Het jonge Acco wilde gewoon goede en goedkope kursussen uitgeven. Alle andere pretenties waren de koöperatieve volkomen vreemd.

Vandaag is dat blijkbaar niet meer zo. Op de volgende Raad van Bestuur van Acco ligt een ingrijpende prijsverhoging ter diskussie. De direktie wil dat de kursussen 12,5% stijgen, de studenten van Sociale Raad zijn tegen, maar dienen een kompromis van 'slechts' 10% prijsstijging in. Bovendien stijgt het aandeel onveranderd van 750 naar 950 frank, dat staat zo goed als vast. Zo'n prijsstijging is niet niks, en doet afbreuk aan het principe van 'goedkope' kursussen. Acco was al duurder dan de kursusdiensten, en die marge wordt in de toekomst nog breder. Dat is op meer dan één gebied nefast: de student betaalt meer, en de (reeds zwakke) konkurrentiepositie van Acco tegen de kursusdiensten van kringen als Ekonomika, VTK, VRG en Medika wordt nog zwakker.

Een (weliswaar nogal krakkemikkige) studie van het Hoger Instituut voor de Arbeid uit 1987 berekende dat de gemiddelde kursusprijs voor universitairen 6800 frank bedraagt. In Leuven heeft Acco voor bepaalde richtingen op dit moment zo goed als het kursus-monopolie, voor andere richtingen zijn zij dan weer één van de verschillende leveranciers. Een prijsverhoging van tenminste 10% betekent dan desondanks een minimum-stijging van de studiekost met 680 frank. Dat is (samen met de 200 fr ekstra voor een aandeel) veel meer dan een gemiddelde prijsstijging in Alma.

Uit het oogpunt van de demokratisering van het onderwijs is dit natuurlijk slecht. Kursussen behoren immers, samen met inschrijvingsgelden en vervoer, tot de *direkte* studiekosten: ze zijn onvermijdelijk én typisch voor studenten. In tegenstelling hiermee zijn huur voor een kot, voeding, kleding, verzorging en ontspanning *indirekte* studiekosten: ze zijn weliswaar onvermijdelijk, maar niet typisch voor studenten. Eigenlijk hadden kursussen moeten gesubsidieerd worden door de Staat, net zoals dit met Alma het geval is, of met peda's, of de jobdienst. Dat dit niet het geval is, is enkel aan irrationele, door historische omstandigheden bepaalde faktoren te wijten. Acco valt niet onder de sociale sektor omdat hiervoor in '60 niet voldoende gelobbied is, omdat er op dat moment geen politieke wil voor was, of – nog trivialer – omdat men er toen gewoon niet aan gedacht heeft. Met inhoudelijke argumenten had die beslissing weinig te maken, want logisch gezien horen subsidies voor studiemateriaal wél onder een sociale sektor.

Hiermee raken we de grote kontradiktie bij Acco aan: zolang men in het statuut van 'kommercieel bedrijf' zit, kan Acco haar doelstellingen onmogelijk volbrengen, en wordt het een ongelijke race met Peeters, Kluwer en andere Standaard Boekhandels. De vrije markt houdt immers bitter weinig rekening met idealisme, goedkope en goede kursussen of demokratisering van het onderwijs. Dat is allemaal van geen tel. De enige bedrijfsdoelstelling die telt, heet winstmaksimalisatie. Al het andere hoort thuis onder de PR van het bedrijf: je kan daar wel mee uitpakken, maar meer ook niet.

Wil Acco echter een sociale instelling zijn, of een écht bedrijf? In het tweede geval neemt de huidige Acco-top eksplicietel afstand van de initiële doelstellingen, en hebben de studenten niets meer te zoeken op de Raad van Bestuur. Sociale Raad zoekt immers ook niets in het bestuur van bijvoorbeeld de Fnac. In dat geval trekt de studentenbeweging best de troef van de kursusdiensten, om opnieuw uit te bouwen wat Acco ooit was. Wij hopen dat deze stelling niet opgaat, want het zou gewoon betekenen dat men de klok dertig jaar terugdraait.

Als men voor de optie van de *sociale instelling* Acco kiest, zal men in een richting moeten werken waarbij Acco geïntegreerd wordt in de Sociale Sektor van de KU Leuven. Bij Alma worden de maaltijden gesubsidieerd, bij de huisvesting worden de kamers betoelaagd. Alleen voor kursussen moet door iedereen volle pot betaald worden. Dat is niet eerlijk: niet voor de studenten die recht hebben op betaalbaar, zoniet goedkoop onderwijs, ook niet voor het Acco-personeel, dat een 'onmogelijke' strijd voert tegen de kommerciële konkurrentie. Nu minister Coens in zijn mammoetplan voor het universitair onderwijs alles en nog wat aan het herdenken is, mag hij deze suggestie ook in zijn nieuwe koncept integreren.

Walter Pauli

Apple
Tik en PrintShop

Er staan een aantal **Macintosh** Computers ter beschikking in de lokalen van het **Studiecentrum Open Universiteit, Naamsestraat 98**. Deze gebruiksvriendelijke apparatuur kan gebruikt worden voor het schrijven en lay-outen van skripties, verhandelingen, rapporten, stageverslagen enz. De benodigde software, voor tekstverwerking, spreadsheets, databasing en desktop publishing enz. is voorhanden. Bovendien staat er een laserprinter en een scanner. Er is permanent iemand van het **Apple Education Center Leuven** aanwezig om de gebruikers te helpen. Studenten en personeelsleden van de K.U. Leuven, Rega School, en Lemmensinstituut kunnen gebruik maken van deze apparatuur, van 9u tot 13u en van 14u tot 19u. Een kleine vergoeding, van vijftig frank per uur, wordt gevraagd voor het gebruik van de apparatuur en de begeleiding. (Je kan ook een Mac huren !)

Apple Education Center Leuven, Naamsesteenweg 9, 3045 Blanden, 016/290.390

(advertentie)

Jan Joris Lamers ten voeten uit

"Het publiek moet er maar aan wennen"

Jan Joris Lamers is een spraakwaterval. De voorman van *Maatschappij Discordia* heeft voldoende aan één enkel woord om in gang te schieten en een bandje vol te praten over alles wat van ver of van dichtbij met 'drama' te maken heeft. Lamers weet er ook wel wat van. Discordia is al een jaar of tien een niet meer weg te denken faktor in het Nederlandse teaterlandschap. Vroeger de absolute avant-garde, groot geworden samen met het Stuc dat hen als huisgezelschap beschouwt, nu onderhand zijn eigen traditie geworden. U vraagt, wij draaien. Weet Lamers soms waarom de Oostenrijkers zoveel keet schopten rond *Das Spiel vom Fragen*, en hier geen mens op zijn achterste poten gaat staan?

Lamers: «Ik weet het niet precies, maar het heeft vast te maken met de rellen die Handke *altijd* veroorzaakt, en met de relbewustheid van het Weense publiek, dat een schandaal maakt rond iets dat anders is, en daar trots op is. Ze deden dat ook bij Thomas Bernhard. Het Burgtheater in Wenen is hun *eerste zaal*. Als daar geen schandaal is, vinden ze dat ze te veel betaald hebben. Is een premièrepubliek representatief? Dat zijn genodigden. Het Oostenrijkse publiek op zich reageert ook totaal anders op toneel. Die voorstelling duurt daar vijfeneenhalf uur, terwijl wij hem in drie uur doen. En dan hebben zij nog enorme cesuren in de tekst aangebracht. Wij spelen alles. Zij doen het veel langzamer, omdat het publiek daar voortdurend reageert. Na elke leuke opmerking wordt geklapt en geroepen. Wil een speler daar verstaanbaar blijven, dan moet hij veel wit in de tekst aanbrengen.»

Masker

Veto: *Hier hoor je smalend zeggen: het stuk was een rel in Wenen,* dus *brengt Discordia het in het Nederlands.*

Lamers: «Nee hoor. Wij hebben bijna alle stukken van Handke gedaan, of toch minstens in overweging genomen. Ik heb het stuk veel eerder gelezen dan de rel er was, maar wij mochten het nog niet spelen omdat Duitsland en Oostenrijk de eerste vertoningsrechten hebben.»

«Ik snap die rel niet zo. Het stuk is een heel logisch vervolg op het vroegere werk van Handke. Het is wel zo dat hij weer een ander genre probeert. *Über die Dörfer* was op Aeschylus gebaseerd, terwijl dit op de negentiendeëeuwse komedie teruggaat.»

«Vandaag leven wij in een tijd die een totaal ander bewustzijn bij de mensen heeft bewerkstelligd, en dat heeft geleid tot het schrijven van een stuk over het je terugtrekken in de natuur. Dat heeft ook een politieke betekenis, en dat heeft misschien die rotzooi in Wenen veroorzaakt. Handke geeft een trap aan de sociaal-demokratie, die niks doet en er maar bij zit.»

Veto: *In het stuk wordt gezegd: 'De moderne ziekte is een vraagziekte'. En 'We kunnen niet opeens ophouden met vragen. Het spel moet verder'. Verwijst dat naar de maatschappij?*

Lamers: «Dat laatste is een letterlijk citaat, het komt uit *Wachten op Godot*. Er zitten veel Beckett-citaten in het stuk. Op het einde komen er ook een paar.»

Veto: *Zitten die al in de tekst van Handke, of hebben jullie ze er aan toegevoegd?*

Lamers: «Nee, dat staat er letterlijk. Wij verzinnen niks.»

Veto: *Nochtans doet de voorstelling erg 'discordiaans' aan. Het ligt voor de hand dat jullie Handkes stuk duchtig bewerkt hebben. Neem een citaat als 'De enige weg is het niet spelen'.*

Lamers: «Jamaar, dat weet ik niet. Wat is 'discordiaans'? Er wordt verteld wat op toneel niet kan worden vertoond. Dat is een truuk uit de klassieke Griekse tragedie. En dat citaat, dat is bijna letterlijk Hamlet. 'Speel ik of speel ik niet?' vraagt hij zich af. 'Of droom ik?'»

Veto: *Daar gaat eigenlijk elke Discordia-voorstelling over.*

Lamers: «Nee, daar gaat elke toneelvoorstelling over. Misschien maskeren wij het minder, maar we leggen dat niet bewust bloot, hoor. Vroeger hebben we dat soort dingen nog wel benadrukt, maar dat doen we al lang niet meer. Dat zijn dingen die je verwacht, zoekt, en dan ook vindt. Dat is de bevooroordeeldheid van het getrainde publiek *(lacht gemeen)*.»

Porto

Veto: *Het is toch niet de eerste keer dat jullie regie-aanwijzingen voorlezen. Is dat Handke of Discordia?*

Lamers: «Dat heeft twee oorzaken. Ten eerste kun je die aanwijzingen niet zomaar *doen*, want dat is veel te ingewikkeld en voor een groot gedeelte onzin. Handke zegt trouwens zelf: 'Datgene wat ik voorschrijf, is niet datgene dat ik wil zien. Stoor je in godsnaam niet aan de aanwijzingen, de tekst is belangrijk'.»

«Ten tweede komt daarbij dat Handke eigenlijk een stuk *zonder tekst* heeft willen schrijven. Maar dat lukte niet. Halfweg is hij ermee opgehouden, en toen heeft hij die enorme hoeveelheid tekst er bovenop gedonderd. In het begin en in het midden lees ik een aantal fragmentarische scènes voor. Dat zijn de eerste dingen die geschreven zijn. Ze zouden zonder tekst zijn uitgevoerd, ware het niet dat de tekst geweldig belangrijk is geworden, en die aanwijzingen niet zo sterk meer meespelen. Je moet wel weten dat ze gebeuren, maar als je ze gaat doen, houden ze je te veel van de tekst af. Daarom lezen wij ze maar gewoon voor. Want hoewel de meeste mensen hem niet begrijpen, is het een van de belangrijkste teksten van de laatste jaren.»

Veto: *Hoezo?*

Lamers: «Omdat hij ergens over gaat. Hij is niet in eerste instantie op vermaak en vorm gericht. Het is een ander soort tekst. De stukken van Botho Strauss gaan bijna allemaal over de 'inner circles'. Misschien zijn die ook wel belangrijk, maar dit stuk gaat er absoluut niet over. Het gaat wél over wat je per moment aantreft. Handke reist al een jaar of drie. Hij wandelt in de savanne, trekt naar Japan. Dit stuk is geschreven naar aanleiding van die wandelingen in de natuur die nog over is. Dat de intellektueel van nu *wandelt*, is een belangrijk gegeven, het neemt hand over hand toe. Hij stapt nu niet meer zomaar in zijn auto, hij doet iets om zijn Umwelt te bekijken, waar hij vijfentwintig jaar lang geen aandacht voor gehad heeft. Onder druk van de alarmerende berichten blijkt die intellektueel zichzelf nu de avant-garde-man van de natuur te weten. Hij beschrijft een natuur die er niet meer is, er misschien nooit meer zal zijn, maar die je nog wel kunt beschrijven. Je klaagt niet over de stervende bomen, maar beschrijft hoe ze er zijn. En daar zet je dan op het toneel iemand tegenover die dat verpest, door voortdurend te zeggen dat hij er niet van houdt.»

Veto: *Stukken als die van Handke zitten, en je wees er zelf al op, barstensvol citaten. Zijn dat knipoogjes naar een geschoold publiek?*

Lamers: «Nee, helemaal niet. Dat zijn gegevenheden. Een tekst als Beckett is vandaag een volstrekt algemene tekst geworden, die zo diep in de wortels van ons bestaan is doorgedrongen, dat hij absoluut niet meer beperkt is tot een elitair teaterpubliek. Je kunt heel veel doen door met zulke populaire teksten te werken. De reklame van de laatste twintig jaar is gigantisch door de kunstwereld beïnvloed. Toneelteksten en beeldende kunst zijn naar het publiek toe gekomen, zonder dat men weet waar de bron zit. Het stuk is dus helemaal niet voor een geschoold publiek bedoeld. Handke gebruikt ook niet de moeilijkste teksten.»

Veto: *Toch hebben erg veel mensen moeite met dit stuk. Ze weten niet wat ze er mee aan moeten. Er wordt zo ontzaglijk veel gezegd, en het gaat heel snel.*

Lamers: «Het is een beetje veel, hé. Ik vind niet dat er in geschrapt moet. De mensen moeten er maar aan wennen. En als je het langzaam zou doen, zou het erg vervelend worden. Het is ook niet de bedoeling dat je alles onthoudt. Als je een roman leest, onthou je toch ook niet alles? Je kunt wel je eigen tempo bepalen, maar een groot gedeelte heb je toch niet begrepen of niet willen lezen. Je leest uiteindelijk toch je *eigen* boek. Met een voorstelling gaat het net zo.»

«Men praat maar over de naïviteit van het publiek, maar die naïviteit bestaat helemaal niet. Het publiek is hartstikke gekorrumpeerd, het heeft zijn smaak bepaald. Als je de eerste beste boerelul zou uitleggen waar het hier over gaat, dan zou die het onmiddellijk begrijpen. Via de televisie wordt het publiek heel veel met toneelspelen gekonfronteerd. Er is geen periode geweest waarin men zoveel drama heeft gekend. Al doorschakelend krijg je de hele kultuur voor je. Als ik aan een universiteit dramaturgie zou doceren, zou ik de mensen dwingen om een maand lang door te schakelen en daar een proefschrift over te schrijven. En als je dan de toneelteorieën gaat lezen die sinds de renaissance geschreven zijn, herken je dat allemaal.»

Veto: *Als we het dan toch allemaal krijgen door eenvoudig door te schakelen, waarom trekken we dan nog naar een teaterzaal?*

Lamers: «Omdat de direkte konfrontatie met de toneelspeler een heel ander soort ervaring is. Het kijken naar porno lost je verlangen naar seksueel kontakt niet op. De reproduktie lost de behoefte naar interaktie niet op. Integendeel, je wil de bronnen leren kennen.»

Sigrid Bousset
Johan Reyniers

Das Spiel vom Fragen: geen leuk stuk

De hondjes naast de snelweg

Tom Lanoye is ongetwijfeld een hoogst grappige Vlaming, een niet onaardige schrijver en een getalenteerde liberale venter van literatuur. Maar als hij in Humo de stukken van Maatschappij Discordia "slappe try-outs" vindt, die door teatersnobs als "relevant work-in-progress" worden beschouwd, dan slaat hij de bal toch behoorlijk mis. Het probleem van Lanoye is dat hij niet *wil*. Wij hebben het ook wel eens moeilijk met Discordia, maar dat is dan een kwestie van niet *kunnen*. Lamers en ko zien toneel nu eenmaal als een zoektocht die evidenties in vraag stelt. *Das Spiel vom Fragen* was afgelopen week dan ook geen luchtig hapje. Wat niet wil zeggen dat het niet hartig was.

Ons probleem met Discordia is levensgroot. Wij staan telkens weer versteld van de meesterlijke akteerprestaties, de volgehouden nonchalance en ironie waarmee de meest komplekse teksten er in ijltempo worden doorgejaagd. Wij houden van Jan Joris Lamers als hij uit het bijna obligate tekstboek voorleest, raken vertederd bij het zien van al dat achteloze geklooi met overbodige rekwisieten op de achtergrond, de rommel op de scène, het spelen met open deuren en ramen. Wij ergeren ons elke keer aan het *overaanbod*, het verstikkende van een metode die geen ruimte gunt voor ademhaling, tenzij je het geweld even over je heen laat gaan. Wij gruwen van het averechtse effekt dat Discordia vaak ressorteert: het schuift de tekst naar voren, maar door de eigengereide omkadering ontsnapt de inhoud ervan aan de toeschouwer. Discordia brengt altijd schitterend vuurwerk, maar twee dagen later ben je al vergeten waar het precies over ging. Enkel de typische ingrediënten blijven over, net als de vorige keer, en de keer daarvoor, enzovoort.

Vakantie

Dat was dit keer niet anders. De tekst van Handke is meesterlijk, maar een harde noot om te kraken. Wie geen tijd heeft om er nadien over na te denken, houdt niets over. Het tempo ligt ontzettend hoog. De regie-aanwijzingen worden niet uitgebeeld, Lamers leest ze gewoon voor.

De mens is in *Das Spiel vom Fragen* op een dood punt terechtgekomen. Handke illustreert dat door hem in een veelvoudig gelaagde tekst ten tonele te voeren tegenover de anderen, de natuur, het toneel zelf. De mens is zijn illusies kwijt, weet niet meer welke richting hij uit moet: 'Omdat we niet wisten waar we waren, zijn we verdwaald'. Er is vervreemding: 'Mijn vrouw is van me weggelopen omdat ik zo vreemd uit mijn ogen kijk'. De relatie met de natuur is verstoord: 'In een appel bijten lukt ons allebei niet meer'. Alles wordt negatief voorgesteld, de lente is het begin van de muggentijd. Jongeren voelen zich ontheemd als een 'hond op de snelweg als het vakantie is'. Ouderen blikken terug: ze zijn nog samen, maar wat hebben ze gehad? De mens gaat nadenken over 'gezamenlijk verdriet of verlies'.

Hij komt tot de vaststelling dat hij niet meer terug kan: er is een bord met daarop 'geen omkeermogelijkheid'. Hij gaat zich vragen stellen, maar beseft ook dat precies de vraagziekte 'een moderne ziekte' is. W-vragen zouden daarom moeten vermeden worden. Tegenvragen mogen niet gesteld. Toch kan hij niet opeens ophouden met vragen: het spel moet verder. Toneel spelen is immers vragen stellen. Maar hoe doe je dat? Akteurs konfronteren de regisseur met het probleem van de uitbeelding. Je kunt gemakkelijk een boom, een sfinks spelen, of dat je rood wordt, maar hoe speel je dat je vragen hebt? Bovendien is de betekenis zoek: woorden zijn groot, maar hol. En het vragen stellen is ambivalent: er zijn er ook die zeggen dat het *niet* kunnen vragen hun levensprobleem is.

Ellende troef dus: 'Het is geen leuk stuk'. Er wordt gevraagd naar de liefde, de toekomst, maar veel wordt er niet geantwoord. De mens draait in een cirkeltje. Maar er blijft hoop. 'Als je goed inademt, wordt deze nacht een sprookje'. Het is wel zeer de vraag of het dat is dat de toeschouwer aan het stuk overhoudt. Discordia trekt een bos op waardoor je de bomen bijna niet meer ziet. Gelukkig blijft het mooi wandelen in al die verwarring. Moet toneel een antwoord bieden? Ik denk het niet.

Johan Reyniers

AVONTUURLIJKE
AFRIKA
EXPEDITIES
Sahara & West-Afrika
2 à 3 weken
vanaf 54.000 fr.
LANCO TRAVEL
Rootenstraat 27/4
3600 Genk
011/35.77.27
(advertentie)

Blauwe Maandag en 'Strange Interlude'

Het beleg van het bestaan

In het programmaboekje van *Strange Interlude* staat een zinnetje dat beter het stuk vat dan een recensie ooit kan doen: "And there is a love... one in a thousand... burns clean and is gone leaving a white ash". Wat het suggestieve programmaboekje doet, gebeurt ook in de voorstelling: de toeschouwers worden terzijde genomen en ruim vijf uur gekonfronteerd met het mooiste en het donkerste van de vrouw, de held en de dood. Al die tijd ben je bevoorrechte getuige van wat de personages voelen en denken, en via de terzijdes kan je horen en zien wat ze daarvan kwijt willen aan elkaar, en bovenal hoe sluw en listig ze dat doen. Eugene O'Neill beschouwt het leven als een 'strange interlude' tussen geboorte en dood, en die vreemdheid sleept je mee in de voorstelling. 'Gordon is dood', zo staat het de hele tijd op de wand: het leven als blijvend afscheid, of hoe je praat tegen de leegte.

Gordon, briljant student en uitstekend roeier, is dood, maar niet vergeten. Hij is de onzichtbare protagonist, de man die de hele tijd afwezig blijft, maar die niet vergeten wordt. Vooral in de gedachten van Nina, 'een jonge en levenslustige vrouw' zoals O'Neill haar in het tekstboek beschrijft, blijft Gordon naspoken. Nina was zijn geliefde, en ze verafgoodt hem na zijn dood. Nina Leeds is echter meer dan zomaar een meisje dat de dood van haar geliefde niet kon verwerken. Ze wordt steeds neurotischer, en op het einde balanceert ze op de rand van hysterie. De psychoanalyse is trouwens niet ver uit de buurt. Freud loert achter elke bladzijde van O'Neills' stuk.

Zat

Gordon is dood, en daar kan Nina niet tegen op, ook niet door een tijd als verpleegster in het leger te werken. Van sublimering komt er weinig in huis: ze gaat in op de avances van alle mannen. Na dat avontuur blijven er nog vier in haar leven over: Charlie, haar geleerde huisvriend en redder-in-nood, een onbehelpen man die zijn heil zoekt in de boeken. Zijn wereldvreemdheid kontrasteert scherp met de levensgenieter Sam, met wie Nina in het huwelijk stapt. Toch is ook Sam een naief, sullig personage dat zich niet echt bewust is van wat er gebeurt. En dat is ernstig: Nina zorgt ervoor dat Sam niets te weten komt van de abortus die zij laat uitvoeren. Nina is immers zwanger geraakt van Sam, maar vanwege een erfelijke kranksinnigheid in de familie Evans is het beter dat het kind niet geboren wordt. De beslissing om een abortus te laten uitvoeren valt Nina niet gemakkelijk, maar uiteindelijk geeft ze toch toe aan de dwingende eis van Sams' autoritaire moeder. In een beklemmende scene maakt zij Nina alles duidelijk. De travestierol van Vic De Wachter is schitterend: de afstandelijkheid van de vrouw die hij uitbeeldt doet je haren overeind komen en haar verhaal van de waanzin jaagt je de stuipen op het lijf. Nina probeert haar abortus te verbergen, en daarom stelt ze dokter Darell voor om bij haar een kind te verwekken. Daarvan komt behalve een kind, dat Sam het zijne waant, een verborgen relatie met de dokter. Maar ook daar houdt het niet mee op: na de dood van Sam trouwt Nina met Charlie, die daar zijn hele leven al op zat te wachten.

Zo ruïneert Nina het leven van de mannen, en zo maken zij ook mekaar kapot. Zij zijn de overlevenden die omkomen, met de naam van Gordon als een dringende graffiti tegen de muur. Als toeschouwer word je voortdurend aangesproken, maar uiteindelijk blijf je achter met je rol van buitenstaander. Je ziet toe hoe er van het godsgeloof, het Amerikaanse verlangen tot heldenverering en de big business niets meer overblijft. O'Neill plaatst zich hiermee op de lijn van het psychologisch realisme dat we ook bij Ibsen, maar vooral bij Strindberg en Tsjechov vinden. Lars Noren is het voorlopig eindpunt van deze evolutie. Het is opvallend: ook van Strindberg, Tsjechov en Noren bracht het tweespan Joosten-Perceval reeds kreaties. Steeds wordt het onophoudelijke beleg van de menselijke verhoudingen getoond. Er wordt gelogen, geschertst en gevleid, maar het resultaat is een mise-en-scène van een dodendans waarin de personages de pas niet kunnen houden.

Broadway

Dat dit stuk meer werd dan een soap-opera die 'Strange Interlude' aanvankelijk was – de reden wellicht waarom het stuk in 1928 goed was voor 426 voorstellingen op Broadway –, is het werk van Luc Percevals' regie. Geen krachtpatserij, geen oeverloos geleuter. De regisseur maakt funktioneel gebruik van de terzijdes die resulteren in een symfonie van stemmingen. Het dekor is sober: zwarte wanden, met enkele naar het Amerika van de jaren dertig verwijzende Lloyd-Wright-stoelen en een metalen Mickey Mouse op de achtergrond, die alles lijkt te relativeren. Alsof het niet erg is dat je iemand het bloed onder de nagels jaagt. Ook de jazzy flarden die de scènewisselingen begeleiden relativeren alles. Alsof je de spons haalt over het verleden en zomaar opnieuw kan beginnen. Maar de naklank van Charlie's liefdesverklaring ("Nina-Cara-Nina") is zo amechtig dat je het tegendeel moet geloven.

Paul Demets

Strange Interludes: een dodendans waarin onze recensent de pas niet kon houden.

Denmark en de overproduktie

"In heel mijn werk zit een vraag naar beperking"

Denmark, leest u, en u denkt onmiddellijk aan dat schiereiland met zeemeermin. Dat is juist, maar wij praten hier geen Engels, wel Antwerps, en dan staat Denmark gewoon voor *den Mark*, een veertigjarige Antwerpse 'konceptuele' kunstenaar die momenteel in de Leuvense universiteitsbibliotheek eksposeert. Het onderwerp van zijn kunst is iets waar u het in tijden van zware studie allemaal roerend mee eens bent: de *overproduktie* van informatie. "Teksten genereren elkaar, woekeren voort tot in het oneindige en daarbij raakt de essentie steeds verder zoek. De enige verantwoorde houding die men hiertegen kan aannemen, is er een van ekstreem relativisme," schrijft Johan Pas als inleiding tot de vernissage. Denmark zelf licht toe.

Denmark: «Ik wil met mijn werk vooral het dagelijkse nieuws relativeren. De ene week is iets nieuws, daarna niet meer. Het vergaat allemaal tot stof, een beetje zoals de bijbel zegt.»

«De menselijke geest is op zoek naar de essentie van de dingen. Essentie is altijd deduktie, beperking: het mindere dat een meerwaarde krijgt. Dat maakt de essentie van mijn eigen zoeken uit.»

«Ik heb een aantal jaren geleden een werk gemaakt met driehonderd verschillende kranten uit vijfenzeventig landen, allemaal van een en dezelfde dag. Om die verzameld te krijgen zijn piloten van Sabena en British Airways ingezet. Er waren Afrikaanse kranten die ik absoluut wilde hebben, maar ik kreeg dan bericht van sommige dat er op die bepaalde dag geen nieuws was bij hen, en dat ze dus ook geen krant gepubliceerd hadden. Zoiets zet tot denken aan. Of hier nu nieuws is of niet, de krant staat even vol. Men maakt nieuws.»

Medium

Veto: *Je verwerkt krantjes tot zogenaamde 'dode letters'. Wat bedoel je daarmee?*

Denmark: «Ik heb bijvoorbeeld krantjes per week gebundeld, versneden en dan terug samengebracht tot het oorspronkelijke formaat. Ik versnij ze horizontaal, door de leesrichting. De automatische leesrefleks die wij hebben, blijft funktioneren. Ons oog blijft lezen, maar het neemt geen informatie meer op. Die zit nu immers in het werk gestockeerd, en je kunt ze niet meer konsulteren. Je kunt het een beetje vergelijken met de schijven van een komputer: dat is ook een abstrakte vorm van informatie, die maar bruikbaar wordt als je de schijf gebruikt. Dit hier kun je ook niet gebruiken. Kunst heeft geen praktisch nut.»

Veto: *En dat ervaar je als positief?*

Denmark: «Positief, ja, omdat het tot iets is geworden dat refereert naar de Leegte, met hoofdletter, als antipool tegen de informatie. Het is een reaktie tegen het teveel aan informatie van vandaag, dat zich door de grote hoeveelheid niet meer laat verwerken. Informatie dient niet enkel om op te slaan, je moet ze ook kunnen assimileren en daarna tot een tegen-informatie komen. Je moet er iets mee *doen*, maar dat gebeurt bijna niet. Dat ligt niet aan het medium boek op zich, maar aan de super-media, die niet meer toelaten dat men iets doorgrondt.»

«Daar heeft men tijd voor nodig. Een boek wordt bij mij niet helemaal van zijn sokkel gehaald. De kracht van het boek is dat je bij het lezen je eigen tempo kunt bepalen. Zij die boeken publiceren, zouden zich daar opnieuw van moeten bewust worden. Het medium kan alleen maar sterker worden als er minder wordt gepubliceerd. In heel mijn werk zit een vraag naar beperking.»

Staatsblad

«Een ander aspekt dat in mijn werk een wezenlijke rol speelt, is het papier dat een *reis* maakt. In een biblioteek worden bijvoorbeeld boeken opgevraagd, men haalt ze uit de rekken, brengt ze bij de lezer. Na konsultatie gaan ze dan terug. Als *ik* de stukken verwerkt heb, maken ze een reis in een ander cirkuit: dat van de kunst.»

Denmark toont ons zijn *Bois de Moniteur Belge*: jaargangen van het Staatsblad heeft hij samengebonden en op houten latten geplaatst.

«Dat zijn echte jaargangen, die ik op de afvalberg heb aangetroffen, zoals veel van het materiaal voor mijn andere werk. Zo'n hoop jaargangen van het Staatsblad vind ik een vreemde situatie. Ik vraag me af of het niet onzinnig is om zulke informatie als wetteksten in een dergelijk medium te blijven stockeren. Zouden diegenen die ze gebruiken ze niet beter op een beeldscherm laten oproepen?»

Veto: *Zonder uitleg erbij ligt de betekenis die je in je werk legt wel niet voor de hand. Wil je de kijker vragen laten formuleren?*

Denmark: «Ik wil zelf wel antwoorden geven, maar dan in die zin dat de toeschouwer er ook nog zelf kan invullen. Hij moet zijn eigen idee van waarheid en schoonheid kunnen invullen. Die begrippen komen in de klassieke estetika al voor. Wat schoon is, is ook waar, zegt het neo-platonisme. Ik denk dat mijn werk die invulling wel toelaat. Die versneden en terug samengebrachte boeken zijn in feite tabula rasa-tabletten. De tekst dringt zich niet meer op.»

Voorbij

Veto: *Johan Pas schrijft dat je dekonstrueert, isoleert en konserveert. Wat bedoelt hij met die dekonstruktie?*

Denmark: «Dat is een metode die niet voor het eerst wordt toegepast. Picasso analyseerde ook bepaalde voorwerpen, ontleedde ze in ontelbare stukken en stelde ze achteraf opniew samen. Je kunt dus nooit van een totale vernietiging spreken. Zo worden ook bij mij kranten en tijdschriften uit elkaar gehaald, en opnieuw samengesteld.»

Veto: *Heeft de doorsnee mens affiniteit met je werk? Het zal wel vaak als bizar overkomen.*

Denmark: «De doorsnee mens neemt de tijd niet om tot de sleutel van mijn werk te geraken. Hij wil die tijd ook niet vrijmaken. Alles moet onmiddellijk begrijpbaar zijn, zoals de dingen op de televisie. Lukt dat niet, dan gaat men er aan voorbij.»

Johan Reyniers

Denmarks werk valt nog tot 10 juni te bekijken in de Centrale Bib aan het Ladeuzeplein, van 8.45 tot 19.00 u. De organisatie is in handen van CC Oratoriënhof en de afdeling kunstgeschiedenis van de KU Leuven.

matrixprinter
U verdient beter.
Alfaset laserprintwerk
10 fr/pag – 24-uur-service
ALFASET
's Meiersstraat 5 3000 Leuven
Tel. 016/22 04 66
(advertentie)

Kringverkiezingen Landbouw

De ware volksdemokratie

Wie op tijd en stond naast Veto ook al eens een krant leest of in de buurt van de Dekenstraat komt kan het beamen: de belangrijkste bezigheden van studenten zijn – buiten karrière maken – gratis vaten leegdrinken, kamelenraces bijwonen en sponsors opvrijen. Hét hoogtepunt zijn natuurlijk de jaarlijkse verkiezingen die we nu zo ongeveer achter de rug hebben. Alle grote kringen hebben het beste van zichzelf gegeven en het was weer verdomd goed. De pas verkozen voormannen kunnen de perslui recht in de ogen zien: er is nivo gehaald, een of twee wanklanken niet te na gesproken.

Een van die wanklanken, het moet ons van het hart, hebben we te danken aan de Landbouwkring. Van de tweede Heverleese kring verwacht je toch minstens, laat ons zeggen, een optocht door Leuven-fusie met twintig koeien of een demonstratie op de Oude Markt van een mobiele elektrische stoel voor varkens. Niks ervan. Niet één vat is er gegeven en op die paar minieme affiches (alles bij elkaar nog geen vierkante meter) die we gezien hebben stond nergens reklame, ook niet van firma's uit de Minderbroedersstraat. Triestig.

Nu, het moet gezegd, bij landbouw ligt dat ook niet zo eenvoudig. Als enige grote kring hebben ze geen verkiezingen per ploeg, maar per funktie. En dat heeft zo zijn konsekwenties. Een daarvan is dat men op landbouw zijn energie pleegt te steken in kringwerking in plaats van spektakel. Wie helemaal alleen, zonder zich te kunnen verschuilen in een groep, de verkiezingen trotseert, kan twee dingen niet op straffe van zich belachelijk te maken. Hij kan niet met vaten gaan gooien. En eens verkozen kan hij zijn funktie niet verwaarlozen. De kring zelf is daar de vorige jaren uitermate goed bij gevaren: de aktiviteiten zijn talrijk, de opkomst goed en – al zijn de organisatoren natuurlijk nooit tevreden – de financies gezond. Dat wordt onder andere geïllustreerd door het Interfakultair Songfestival dat sinds het begin door de Landbouwkring georganiseerd wordt, met aanhoudend sukses. Het is ons inziens moeilijk denkbaar dat zoiets zou kunnen in een kring met verkiezingen per ploeg zonder dat de rest van de kringwerking er ernstig onder lijdt.

Veel volk

Er zijn natuurlijk wel een paar kanttekeningen te zetten bij individuele verkiezingen. Zo is de formele demokratische kontrole voor de meeste funkties nogal pover: de postjes worden op voorhand op een vrij gemoedelijke manier verdeeld, en voor de meeste funkties is er dan ook maar één kandidaat. De stemming gebeurt eigenlijk impliciet: ook in een grote kring kennen de aktievelingen elkaar allemaal door en door, zodat de verdeling van de funkties vrij optimaal gebeurt. Aangezien er hoe dan ook de laatste jaren kandidaten teveel bleken te zijn voor de bestaande funkties, is er trouwens een tendens om van jaar op jaar funkties bij te kreëren. Dit jaar waren er weer twee meer, wat het totaal op twintig brengt. Daarbij worden verschillende funkties door meerdere personen bezet zodat Landbouw in de raden van Loko als grote kring telkens twee stemmen heeft. Op die manier kom je vlotjes aan een man of veertig. Veel volk om allemaal op één avond zijn speech te horen afsteken en op een stembriefje te schrijven.

Volk

Daarmee komen we op een ander nadeel van het systeem: verkiezingen bij Landbouw zijn maratonsessies waar iedereen volledig murw buiten gewankeld komt. Het is eigenlijk een mirakel dat er elk jaar weer een honderdvijftig man die kalvarie lijdzaam komt ondergaan. We gaan u dan ook niet alles wat er gezegd is uitspellen. Het moet ongeveer volstaan vast te stellen dat ook dit jaar de verschillende funkties min of meer vlot aan bijhorende funktionaris(sen) geraakt zijn die opgewassen schijnen te zijn tegen hun taak. Dat vond ook de vergadering ervan: iedereen die als enige opkwam (de meesten) is goedgekeurd met 'volksdemokratische' percentages van tachtig (een uitschieter naar beneden) tot honderd procent (dicht bij het gemiddelde).

Selektie

Sommige zaken vielen natuurlijk wel op. Zo was er een farce te beleven bij de verkiezing van de onthaalverantwoordelijken. Bij de tweede stemronde was het kworum nog steeds niet bereikt. Het kieskomitee interpreteerde echter de statuten op een nogal eigenzinnige manier en kondigde voorbarig een overwinnaar aan. Een flater, zoals zou blijken: helemaal op het einde van de verkiezingen werd er geïnterpelleerd door aanhangers van de verliezende partij zodat op een moment dat iedereen veel liever aan het fuiven zou zijn, de hele zaak met veel geharrewar overgedaan kon worden. Nu ja, zoiets valt ongeveer elk jaar voor, met als gevolg dat de statuten elk jaar een beetje langer worden om de gaten die het vorige jaar gebleken zijn op te vullen. Misschien kunnen ze bij landbouw eens de voorgestelde Lokostatuten inkijken.

Sponsoring

Dit jaar is er ook een heuse presidiumfunktie bijgekreëerd – bij Landbouw wordt onderscheid gemaakt tussen 'presidiumfunkties' als preses en sekretaris, en 'werkgroepverantwoordelijken' als onthaal, galabal en dergelijke – : een public relations-man. Die jongen mag zich, beginnend van ongeveer niets, gaan bezighouden met het ronselen en koördineren van de sponsors die ook de Landbouwkring de laatste jaren op bescheiden schaal binnengehaald heeft, en het opvijzelen van het imago van de kring. Een hele uitdaging lijkt het ons, om daar onmiddellijk een geloofwaardige invulling als presidiumlid aan te geven. Zéker als je ziet hoe hij onthaald wordt door zijn nieuwe kollega's: hoewel er veel over sponsoring gepraat is werd het woord 'public relations-man' maar één keer terloops vermeld, en dan nog door de verliezende preseskandidaat. De klap op de vuurpijl kwam toen bleek dat de voorzitter van het kieskomitee (de uittredende preses) de hele funktie straal vergeten was en de stemming nog in ekstremis moest laten doorgaan. Geen al te denderende start voor een funktie die zeer nauw zal moeten samenwerken met bijna alle leden van het presidium.

Lenin

De Presesverkiezing zelf tenslotte. Hiervoor waren er twee kandidaten, en dat blijkt toch wel bevorderlijk voor de kwaliteit van de gebrachte speeches en het denkwerk dat er aan vooraf gaat. Alletwee hadden ze een deugdelijk programma, wat niet zo vanzelfsprekend is in landbouw: veel kandidaten vinden het al heel mooi als ze de voetstappen van hun voorganger drukken wat, zoals u begrepen hebt, in landbouw meestal al werk genoeg meebrengt. De uittredende kursusman, Jos Van den Block, kon echter niet op tegen de uittredende Kringrader Sjarel Bolckmans. Die wist zijn jarenlange vergaderervaring duidelijk te gelde te maken in een lange en onderhoudende speech waarmee hij alle twijfelaars wel overgehaald zal hebben. Ook zijn programma was beter uitgewerkt dan dat van Jos, al lijkt het ons dat een paar van de programmapunten er duidelijk voor het evenwicht bijgesleurd zijn. Zo bijvoorbeeld het idee van een maksikantus met alle kringen. We dachten dat het seniorenkonvent al voor dat soort evenementen zorgt. Enfin, beter een gezocht evenwicht naar de studentikoze dan naar de serieuze kant, en dat zat wel snor. Vooral Sjarel's herhaalde verkiezingsbelofte om buiten het praten ook veel te luisteren hebben we in onze oren geknoopt.

Het zal duidelijk zijn: de nieuwe preses van de Landbouwkring heet Sjarel Bolckmans. De stemming was duidelijk, al waren er veel onthoudingen. We hebben echter wel degelijk de indruk dat veel mensen geen goede kandidaat wilden wegstemmen, eerder dan dat ze hun afkeuring zouden willen laten blijken. De Landbouwkring gaat weer een vruchtbaar jaar tegemoet.

Tuur Ruytjens

Zo was 89

Alma kookt over

Mei is traditioneel de maand waarin Alma verslag uitbrengt van de afgelopen jaarwerking. Ook nu ligt er op Sociale Raad een mooi ingebonden 'Alma-jaarverslag-1989' te blinken. Het jaar 1989 was een bijzonder jaar voor Alma. Het was toen immers 35 jaar geleden dat op de/Bondgenotenlaan gestart werd met een 'studentenspijshuis'. In die 35 jaar is Alma uitgegroeid tot een keten met acht restaurants en één buitendienst. Tegenwoordig heeft de vzw het echter moeilijk om trouw te blijven aan haar basisdoelstelling die omschreven wordt als "het oprichten en organiseren van restaurants, drank- en gelagzalen waar *goedkope* maaltijden verschaft worden aan studenten". Gaan eten in de Alma is voor vele studenten al een dure aangelegenheid.

Alma geeft onder het mom van jaarverslag alweer een volwaardige Acco-kursus uit. En jawel, hij wordt elk jaar een beetje duurder. (Foto Archief)

Sedert het begin van de jaren tachtig is de gemiddelde maaltijdprijs ernstig gestegen. Terwijl de studenten in 1981 gemiddeld nog 59,3 fr betaalden en in 1987 86,5 fr, is dat bedrag in 1989 opgelopen tot maar liefst 91,6 fr. Steeds minder studenten gaan dan ook in Alma eten. Ze koken hun potje thuis terwijl Alma met de 'gebakken peren' blijft zitten.

Het verslag van 1989 toont een negatief bedrijfsresultaat van 9,5 miljoen frank. In het uiteindelijke resultaat heeft Alma dit negatieve saldo tot 0,9 miljoen frank kunnen beperken door de financiële opbrengsten van haar reserves. Het zal echter moeilijker en moeilijker worden om het onevenwicht tussen de inkomsten en de uitgaven op deze wijze te kompenseren en te versluieren. De door Alma aangelegde reserves zullen immers geïnvesteerd worden in de bouw van de nieuwe centrale keuken, waarvan de werken reeds een aanvang namen.

Service

Er moeten dus snel nieuwe bronnen van inkomsten gevonden worden, wil Alma nog overleven. Direkteur Toon Martens ziet vooral een nieuwe kapitaalstroom in de 'Alma-service'. Deze buitendienst verzorgt de restaurantenservice van ziekenhuizen, recepties, koffietafels enzomeer. Voor deze dienst werd in 1989 een nieuwe strategie ontworpen en onder het motto "snel-soepel en goedkoop" steeg de globale omzet inderdaad aanzienlijk. Voor het overige ziet de Alma-direktie veel heil in een zogenaamd 'ortodoks' prijzenbeleid, een beleid waarbij de prijzen de stijging van de indeks volgen. Maar hiermee raakt Alma natuurlijk een gevoelige snaar bij Sociale Raad. Die ijvert immers al jaren om de stijging van de maaltijdprijzen te voorkomen, omdat daarmee regelrecht wordt ingegaan tegen de "demokratisering van het onderwijs" en omdat hogere prijzen geen afdoende oplossing bieden voor de problemen waarmee de hele sociale sektor – en Alma in het bijzonder – kampt.

De oorzaken van de niet zo gunstige bedrijfsresultaten van Alma in 1989, moeten immers hoofdzakelijk *buiten* Alma gezocht worden. Want de vzw Alma is geen gewoon bedrijf. Als studentenvoorziening maakt de restaurantenketen deel uit van de sociale sektor van de KU Leuven en is ze in grote mate afhankelijk van de subsidies die ze van de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) ontvangt. Alma heeft het echter nogal eens moeilijk om met haar problemen naar buiten te treden. Zo ook riskeert Alma nu door haar 'binnenshuis-politiek' een ekstra subsidie van 5,1 miljoen frank te ontlopen. De RvS had immers in 1989 gezegd een tekort tot 6 miljoen frank te zullen dekken. Door nu te pretenderen dat het bedrijf maar een negatief resultaat heeft van 0,9 miljoen frank, valt de resterende 5,1 miljoen frank misschien wel in het water. Het plan van de direktie om deze 5,1 miljoen frank vooralsnog onder de vorm 'kapitaalsubsidie' – een subsidie om veranderingen in de verschillende restaurants te kunnen financieren – toegewezen te krijgen, zal immers niet zonder horten of stoten gaan. Want dergelijke toekenning kadert in de ruimere diskussie omtrent de reserves van de RvS en het is niet onmogelijk dat andere diensten van de sociale sektor – bijvoorbeeld de huisvesting – hun eigen financiële eisen scherper gaan stellen wanneer ze op de hoogte worden gebracht van een ekstraatje voor Alma ten bedrage van 5,1 miljoen fr. Direkteur Toon Martens ligt hier echter niet van wakker en redeneert "indien Alma gestraft wordt voor haar 'inspanning', dan doet ze voortaan gewoon minder haar best".

Vandaal

Dat is natuurlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan, want zonder te ontkennen dat Alma op een efficiënte en rationele wijze dient beheerd te worden, lijken de "bedrijfsekonomische overwegingen" van de huidige direktie het sociale karakter van Alma wel eens te vergeten. En het is misschien al in den treure herhaald, maar het moet toch nog eens gezegd dat Alma het niet langer alleen kan. Tenminste als ze de studenten wil blijven voorzien van goede en goedkope maaltijden. Er moet dus hulp van *buitenaf* komen. Hierbij denkt Sociale Raad dan niet in de eerste plaats aan de RvS, want daar is de financiële situatie in feite al even penibel. Echte hulp kan maar komen van de nationale overheid. Deze moet opnieuw haar verantwoordelijkheden opnemen zoals die zijn omschreven in de wet van 3 augustus 1960. Het is de overheid die jaarlijks *voldoende* toelagen dient toe te kennen aan de universiteiten en de daarmee gelijkgestelde inrichtingen. Het wordt tijd dat de regering het principe van een "demokratisch onderwijs" gaat herwaarderen in plaats van het voortdurend met de voeten te treden. Zo zouden vooreerst de toelagen aan de sociale sektoren van de universiteiten opnieuw op een redelijk en realistisch nivo moeten gebracht worden. En in de plaats van de Hobustudenten te laten opdraaien voor een tekort in de onderwijsbegroting van 280 miljoen, zou zij beter denken aan een *eigen* sociale sektor voor de Hobuinstellingen.

Steentjes

Maar goed, voorlopig zal Alma en met haar de hele sociale sektor van de KU Leuven moeten roeien met de riemen die ze heeft. Hetgeen natuurlijk niet mag betekenen dat men bij de pakken gaat neerzitten. Meer dan ooit moet er druk uitgeoefend worden op de "hogere instanties". En Sociale Raad zal daar ook volgend akademiejaar de nodige steentjes toe bijdragen. De akties van Sociale Raad zullen moeten leiden tot een automatische indeksering van de studiebeurzen en tot een blokkering van elke vorm van prijsverhoging in de sociale sektor. Het zijn immers niet de akties die een nefaste invloed zouden hebben op bijvoorbeeld het dalend aantal maaltijden in Alma. Vele studenten kunnen het gewoon niet meer betalen.

Tie Roefs

ZOEKERTJES

• Goedkoop typwerk! Vanaf 40 fr./blad. Enkel augustus. Bel nu ☏ 058/23.40.62. tijdens we. of kom naar Tervuursevest 103 K151. Dieter.

• Al uw typwerk, tekstverwerker, elektrische schrijfmachine, Griekse en wiskundige karakters, Jaren ervaring. Mevr. Sanders ☏ 011/43.28.56.

• Typen van tesissen, verslagen en teksten op laserprinter. Vertalingen; inbinding. Kris Rosselle, Naamsestwg. 130, Heverlee. ☏ 20.70.77.

• Luma, typen van tesissen, verslagen en teksten. Vertalingen. Steenbos 25, 1641 Alsemberg. ☏ 02/380.12.80.

• Typen van tesissen en allerhande teksten. ☏ 23.54.76. liefst na 17.00 u.

• Tikwerk, zetten muziek, scanning. Afdruk laserpr. Euprint, Hertogstr. 110, Heverlee. ☏ 22.97.49.

• Al uw tikwerk op tekstverwerker. Tabellen geen probleem. Laserprinter mogelijk. ☏ 23.46.26.

• Professioneel typwerk op tekstverwerker, snel en verzorgd. ☏ 25.89.12.

• Typwerk voor tesissen. L. van der Maele, ☏ 056/21.03.78.

• Tikwerk allerlei, tesis, verslag, administr. een telef. ☏ 22.05.38. Verwimp.

• Middeleeuwsche kabbalistiabulafia verwerkt aller hand- ende proefschriften tot juweeltjes hedendaagser drukkunsten. Tiensestr. 177. ☏ 29.22.77. tussen 10.00-12.00 u. en 13.30-17.00 u.

• Kot te huur mei-juni-juli. Prachtig gelegen (met tuin) 4000 fr. P. Lebrunstr. 5, 25.76.05., vraag naar Geert.

• Te huur: ruime studentenkamers (voordelige voorwaarden) Parijsstr. 38. Bez. 16.00-16.30 u.

• Lut zoekt (een kot in) een redelijk alternatief en liefst niet te groot gemeenschapshuis, voor volgend akademiejaar. 20.11.10., laat bericht achter. Danke.

• Elke vrijdag en zaterdag is de Shrink te huur voor privee-fuiven tot 150 personen. Soepele en voordelige voorwaarden. Info ter plaatse, Tiensestr. 115A, of ☏ 28.60.78. ('s avonds 20.21.50).

• Forum rond Leegstand vzw zoekt dringend gewetensbezwaarde met interesse voor huisvestings- en leegstandsproblematiek. ☏ 20.66.82. Vragen naar K. Buyle. Brouwersstr. 34.

• Nieuw Leuvens lokaal radiostation (vanaf 1 augustus) zoekt medewerkers. Reakties alleen schriftelijk bij 'De Hoge Noot', Strijdersstr. 63/50.

• U zoekt een goede DJ voor een geslaagde fuif (eventueel installatie)? ☏ 23.67.73. (enkel in de week en namiddag). Vraag naar Hans.

• Te koop: surfplank BIC320. Kompleet, 12.000 fr. Ridderstr. 218 (Leen) of ☏ 022/269.24.66.

• Twee meisjes uit het Meisjescentrum zoeken knappe jongeman voor hechte relatie en de afwas.

• Hangertje 'Carmen Croquy', wanhopig op zoek naar eigenares. Gevonden in Naamsestr. Af te halen: M. Theresiastr. 92 (derde verdiep, laatste kot links).

• Is filosofie jouw struikelvak? Ik ben licentiate wijsbegeerte en geef bijles. ☏ 012/23.72.48.

• Na heel wat gezoek, kom ik niet verder dan dit: Volgt achter de C een L, O, E, R, of...? Salukes. Kas.

• Hé burgies, waarom zijn jullie boos op ons? 2 VIP's.

• Als die C staat voor Cremers, stond jij dan ook bij die olifanten voor de G? Kas.

• Petit cochon wishes zwierige mannenhaatster (C'est que' elle n'a que 19 ans) plenty of bon courage in the weeks to come.

Tikkantoor Devano
016/23.98.70
Tekstverwerking
Laserprinting ★ Lay-out
Dactylografie
Boeken, tijdschriften, cursussen, thesissen,...
Professionele aanpak
Jarenlange ervaring
T. & K. Van Nooten-Dehaes
Wilselsesteenweg 54
3020 Herent
advertentie

V A K A T U R E

De Algemene Vergadering van **Kringraad** zal op vrijdag 18 mei overgaan tot de verkiezing van de volgende studentenvertegenwoordigers (m/v) voor het akademiejaar 1990-91: ■ 1 vertegenwoordiger voor Akademische Raad uit Humane Wetenschappen ■ 4 vertegenwoordigers voor de Onderwijsraad waarvan 1 uit de groep Biomedische Wetenschappen, 1 uit de groep Eksakte Wetenschappen, 1 uit de groep Humane Wetenschappen A (Sociale Wetenschappen, Rechten, ETEW) en 1 uit de groep Humane Wetenschappen B (L&W, Psychologie en Pedagogie, Godgeleerdheid en HIW) ■ 2 vertegenwoordigers voor de Interfakultaire Kommissie voor Aggregatie (ICA), 1 behorende tot de groep Positieve Wetenschappen, 1 behorende tot de groep Humane Wetenschappen ■ 1 vertegenwoordiger voor de Raad voor Internationale Betrekkingen (RIB).

De voorwaarden die aan deze kandidaturen verbonden zijn, vind je terug in Veto nr. 27 van 30 april.

Alle sollicitaties dienen schriftelijk met CV, motivering en vermelding van de speciale kwaliteiten die voor Kringraad nuttig kunnen zijn, ten laatste op woensdag 16 mei om 17.00 uur toe te komen op het sekretariaat van Kringraad ter attentie van Piet Schreurs, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Personen die solliciteren dienen aanwezig te zijn op de Algemene Vergadering van Kringraad die plaats vindt op vrijdag 18 mei om 19.00 uur in de konferentiezaal van het Pauskollege.

Die tesis van jou heeft nu al genoeg zweet gekost en verdient dan ook een fraai gezette voorpagina. Bij Alfaset kost zo'n blad maar 250 fr. En je moet er nooit langer dan 24 uur op wachten. Doén. ***'s Meiersstraat 5.***

EINDDAG IN HET STUC

Het Stuc sluit haar werkjaar traditioneel af met een groot feest, dat altijd beloftes van beleefde leute tot dronken zwelgpartijen inhoudt. De einddag heten ze dat daar, het feest dat een jaar kultuur moet afsluiten. Dit jaar gaat die door op donderdag 17 mei vanaf 20.30 u. Om alles een beetje in de kulturele sfeer te houden hebben ze een toverlantaarnspektakel *op het programma gezet.*

Toverlantaarns waren zowat de grootvaders van de film. Een aantal gekleurde platen - vergelijkbaar met de dia's van nu - werden vlug na elkaar geprojekteerd. Men had bovendien een systeem gevonden om de beelden in elkaar te laten overvloeien. Bij de beelden werden door een verteller verhalen verteld over allerlei onderwerpen. Daarnaast was er ook begeleiding van zangers en dansers. Met de opkomst van de film verdween de toverlantaarn echter van het straatbeeld.

Maar de toverlantaarn verdween niet uit het oog en uit het hart. De Deinzenaar Herman Bollaert bezit een verzameling van dergelijke dingen en hij wil er ook mee naar buiten komen. Op de einddag van het Stuc zal hij in een Belgische première een kijkspektakel van anderhalf uur brengen. De voorstelling begint om 20.30 u. op het terras van het Stuc.

Na de nostalgie kan het feest beginnen met een live-optreden van "een groep die doet denken aan de haartooi van de B-52s, charmezangers en een balorkest". Het wordt dus eens feesten in het Stuc. Vanaf 23.00 u.

AGENDA

MAANDAG

19.00 u **FILM** Tough guys don't dance (Norman Mailer), een film over iemand die zich niet meer weet te herinneren of hij een moord heeft gepleegd, om 19.00 u ingeleid door H. Asselberghs (redakteur Andere Sinema), in Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

DINSDAG

21.30 u **TEATER** Try-out van Double Honeymoon in Heaven, een bewerking van Midsummernight's Dream van Shakespeare, door Andrea Bardos-Feltoronyi en Alexandra Spetschinskaya-Cohen, tot 22.00 u, in Stuc, ink. 50, org. Stuc.

WOENSDAG

14.00 u **FILM** De zaak M.P., in Vlaamse Leergangen, org. Vlaams filmmuseum.
20.00 u **FILM** De zwemmer van Kzirikadze, een innemend familieverhaal, dat zijdelings ook de geschiedenis van Georgië tijdens de 20ste eeuw belicht, de film is om enkele kritische beelden verboden in de USSR, in 't Studioke, org. DAF.
20.00 u **FILM** Skin, in Vlaamse leergangen, org. Vlaams filmmuseum.
21.30 u **TEATER** Try-out van Double Honeymoon in Heaven, door Andrea Bardos-Feltoronyi en Alexandra Spetschinskaya-Cohen, in Stuc, ink. 50, org. Stuc.
24.00 u **FILM** De zwemmer van Kzirikadze, in 't Studioke, org. DAF.

DONDERDAG

20.30 u **EINDDAG** Einddag van het Stuc met een unieke vertoning van toverlantaarnbeelden, begeleid door zang en muziek (de toverlantaarn was de voorloper van de film en projekteerde geschilderde platen op de muur), première voor België, aansluitend: openlucht liveoptreden en feest, in Stuc, ink. 150/200 voor de toverlantaarn, org. Stuc.

MAANDAG

20.30 u **FILM** Another woman, met Gina Rowlands die zich op middelbare leeftijd vragen stelt over datgene wat reeds gebeurd is in haar leven, om 19.00 u ingeleid door H. Asselberghs (redakteur Andere Sinema), in Stuc, org. Stuc.

PSYCHOLOGIE
▣ Do 17/5 om 22.00 u: "De laatste van de zaak", gratis vat voor onze klanten en verrassing voor de leden, in de Shrink, inkom gratis.

Telemarketing onderneming
zoekt onmiddellijk studenten (+20 jaar).
Zeer aantrekkelijke job, heel het jaar door.
Gemakkelijke treinverbinding met Leuven
Werkplaats: 1030 Brussel
Kandidaten: telefoneren naar 02/245.51.31.
(advertentie)

Pagina 7 al bekeken?

We hadden die agenda graag iets langer gezien. Dus, als u nog niet aan 't blokken bent, en u organiseert iets (we kunnen het ons moeilijk voorstellen, maar toch...) zijn uw aankondigingen bij ons welkom. Binnenbrengen vóór zaterdag.

KRUISWOORDRAADSEL

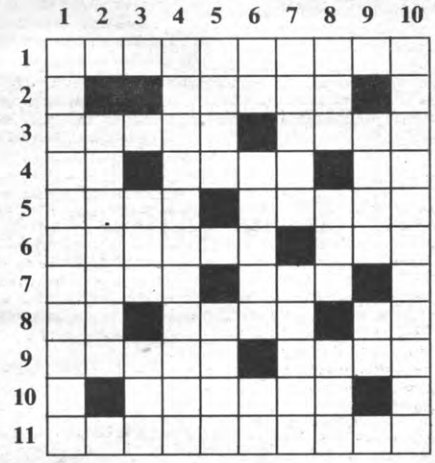

Horizontaal -1. Amerikaanse staat 2. Ziekelijke neiging 3. Zoogdier - kruid waar een bepaald likeur van wordt getrokken 4. Belgisch stadje - prijze - water in Nederland 5. Vreemde vorst - scheldnaam 6. Vermorzel - kleine ontsteking 7. Vijf boeken van Mozes - Sociëteit van Maria Middelares 8. Mansnaam - niet vroege - Chinese lengtemaat 9. Vol scheuren - gas 10. Gemaal van Isis 11. Toestel ter bepaling van het vetgehalte van melk.

Vertikaal -1. Galvet 2. Latafel 3. Europeaan - klop 4. Voorvechter van staatkundige en ekonomische ekspansie 5. Eerlijk - opgeld boven de parikoers 6. Voorvoegsels - pas - oude Duitse munt (afk.) 7. Bekoorlijk - rode verfstof 8. Troef negen - gedwee - Europeaan 9. Aroma van een drank - Belgisch stadje 10. Artiest.

Hugo Matthysen sprak met Veto

"Sting, wat die allemaal uit zijn totaal gefossiliseerde strot perst"

'Villa Tempo', 'Lava', 'Het Leugenpaleis', drie programma's die de laatste jaren op BRT radio of TV liepen. Relatief suksesvol, en daar heeft de inbreng van Hugo Matthyssen waarschijnlijk een en ander mee te maken. Deze man schreef ook een musical ('Frankenstein'), hij is de auteur van een bescheiden bestseller ('Misdaad, sex en verse vis') en presenteerde onlangs Humo's rockrally. Het recentste wapenfeit van dit werkpaard is een binnenkort te verschijnen LP ('Dankuwel') en er is een koncertreeks gepland. De try-out hiervan vond verleden week plaats in dancetaria Belgisch Congo. Veto sprak met hem over zijn werk en zijn studententijd in Leuven en Antwerpen.

Veto: *Hugo Matthyssen is na jaren opnieuw in Leuven. Was u eigenlijk aktief tijdens uw studententijd? Betrokken bij een of andere studentenvereniging?*

Matthyssen: «Totaal niet. Ik ben afgestudeerd als licentiaat filosofie in 1980. Toen was het zo dat je in de kandidaturen, die ik in Antwerpen heb gedaan, een bijrichting moest kiezen. Ik was zo dom om sociologie bij te nemen. Zo kwam ik bij een hoop pol en sokkers terecht. Die mannen waren echt blijven steken in de jaren '60: het dragen van een das vonden ze bijvoorbeeld nog ongelooflijk relevant. Daarnaast waren er de apatische richtingen als filosofie, geschiedenis en klassieke. Er was ook een begin van herleving van NSV en dergelijke in rechten, en vooral in ekonomie. Veel keuze was er dus niet.»

«In Antwerpen waren er wel nog verlichte geesten. Dat lag waarschijnlijk aan het feit dat het niet de mensen met de breedste interessesfeer zijn die door de kandidaturen geraken. In Leuven kwam je ook samen met mensen uit Kortrijk: echte seminaristen of anders trouwe kopieën ervan. Ik kan me geen enkele naam herinneren van een Leuvense medestudent uit die tijd.»

«Antwerpen was toen geen studentenstad. Als je daar wegging, zag je geen studenten. Toen kwam ik in Leuven, op kot met acht pol en sokkers op de Tiensevest. Ik kon de studenten niet echt verdragen. Terwijl je bij de bakker aanschoof, hoorde je iedereen voor je over de eksamens spreken... De weinige keren dat ik in Leuven weggeweest ben, was naar een studentenfuif of naar het kafee van het Stuc, het bastion van mijn sympatieke vrienden van pol en soc.»

Veto: *Waarmee hield je je dan bezig?*

Matthyssen: «In groepjes spelen, brossen om naar Antwerpen te kunnen. In tweede licentie koos ik mijn vakken zo dat ik enkel de maandag en de zaterdagvoormiddag naar Leuven hoefde te komen.»

Veto: *Heb je in Leuven Bart Peeters leren kennen?*

Matthyssen: «Nee. Ik heb met hem op de middelbare school gezeten, hij twee jaar onder mij. In Antwerpen zat ik samen met Jan Leyers. Wij gingen een groep oprichten die de wereld ging veroveren, maar we hadden geen drummer en toen dacht ik aan Bart. Jan Leyers kende Mark Kruithof omdat ze samen muziekles hadden gevolgd, en ik had een keer heel toevallig samen met Mark opgetreden in de Sfinks, als jazzmusici,toen we 18 waren.»

«We speelden toen covers van The Kinks en Elvis Costello en ook heel even nederlandstalige muziek. In 1986 heb ik een musical geschreven met muziek van Jan Leyers: 'Frankenstein'. Ik was zelf niet tevreden met het stuk, omdat de regisseur het totaal verkeerd begrepen had. Het boek dat er later van gemaakt is, heeft trouwens ook niet goed verkocht.»

Veto: *Kan u even de ontstaansgeschiedenis van 'De Bomen' schetsen?*

Matthyssen: «Ontstaansgeschiedenis... ik ben al oneindig lang bezig met de zogenaamde nederlandstalige rock. Al vlot tien jaar. Ik vind in het Nederlands zingen iets heel natuurlijks. Een nederlandstalige die in het Engels zingt is voor mij hetzelfde als een Zwitser die in het Mongools zingt. Samen met Mark had ik nederlandstalig elektronisch duo. We maakten wat opnamen. Later leerde ik Jean Blaute kennen. Met hem heb ik zo'n keer of tien een gelegenheidsduo gevormd voor de VPRO-radio, voor 'De Vlaamse Konnektie'. Dan is eigenlijk het idee gerijpt om een plaat te maken. Die komt er dus ook, op vier juli. Er liggen ook al een paar koncerten vast voor mei en juni. Voorzichtigheidshalve beginnen we met kleine optredens. Vanavond is de eerste keer dat we samen optreden. Het is trouwens een try-out, want veel is er nog niet gerepeteerd. Het is dus geen wereldpremière: het is niet de bedoeling dat de mensen na vanavond zeggen: "Dat is het dus. Nu hebben we het gezien." De eerste vijf keer...»

Veto: *U lijkt wel niet zozeer de bedoeling te hebben om een boodschap over te brengen in de teksten. Blijkbaar is engagement niet aan Hugo Matthyssen besteed. In het Leugenpaleis trok u bijvoorbeeld vaak van leer tegen Sting...*

Matthyssen: «Dat klopt ten dele. Ik waardeerde The Police zoveel als ik Sting nu verafschuw. Wat die allemaal uit zijn totaal gefossiliseerde strot perst... Eigenlijk heb ik een afkeer van de geëngageerde tekst in het algemeen. Dat heeft zijn kultuurhistorische redenen. Ik heb op de middelbare school gezeten in de vroege jaren '70, met een hoop net afgestudeerde leraars. Van hen moesten en zouden we sociaal geëngageerd zijn, omgaan met de anderen, elkaar als gelijken beschouwen... Dat kwam velen van ons onwaarschijnlijk de strot uit.»

«Verder hoop ik dat men bij het beluisteren van de elpee zal opmerken dat – op twee of drie onnozele koldernummers na – de nummers allemaal een soort emotionele waarachtigheid hebben. 'Mijn vrouw is gisteren gaan lopen', bijvoorbeeld, kan een simpel nummer lijken, maar je kan daar van zeggen: 'C'est la vie !'. Als Danny Fabri zingt: 'ça, ça, ça c'est la vie.', dan is dat niet echt: dat behoort niet tot zijn leefwereld.»

«Anderzijds is het wel zo dat ik misschien zonder de heropleving van de smartlap, onder invloed van VTM, die op een gat in de markt gesprongen zijn, niet de kans had gekregen om mijn elpee te maken.»

Veto: *Jij werkt nu wel voor de konkurrent van VTM. Hoe is Hugo Matthyssen bij de BRT terechtgekomen?*

Matthyssen: «Ik kende Bart Peeters; we zaten toen samen in een groep. Het programma 'Villa Tempo' werd opgestart, er werden een aantal scenaristen aangeschreven, met de vraag of ze sketchen en zo wilden maken. Bart raadde mij aan om daaraan mee te doen. De producer en de regisseur hebben mij toen uitverkoren als dè scenarist.»

Veto: *Niet alleen scenarist. U was ook een van 'De Hermannen' en van de 'gebroeders Cools'.*

Matthyssen: «Dat klopt. Aanvankelijk deed ik daaraan mee omdat ik daar toch was en dan zouden we wel zien. Ook omdat dat in die tijd zo verschrikkelijk slecht betaald was dat ik gewoon mee figureerde, want anders was ik er gewoon uit een soort beroepsernst en ik werd toch niet betaald, dus... Aanvankelijk was het dus niet mijn bedoeling om daar mijn bakkes open te trekken of iets te zeggen of zo. Maar tussen Bart en Marcel Van Tilt en ik klikte het wonderwel goed. Aanvankelijk waren er zelfs vijf Hermannen. Wie dat waren zal ik jullie niet vertellen. Het waren tamelijk bekende personen.»

Veto: *Dat klinkt allemaal alsof jullie bij de BRT zowat mochten doen waar jullie zin in hadden?*

Matthyssen: «Eigenlijk wel. Ik had wel op voorhand een idee van wat De Hermannen zouden worden, met tekeningen erbij en zo. Ik had toen al jaren zin om ooit iets te doen met de naam Herman en met de Heino-look *(Heino is een Duitse schlagerzanger, PDG/KL)*. Daarna heb ik bij de BRT nog een poppenserie gemaakt en wat voor de radio gewerkt. Eerst voor Omroep Antwerpen en dan voor de Grote Magazijnen. Daar moest ik elke week zelf een vraag verzinnen, mèt bijhorend antwoord. Waarom rijden treinen op rails, waarom loeien koeien? Hoe is het fysisch gezien mogelijk dat de wolf Roodkapje helemaal kon doorslikken en daarna ook nog de grootmoeder? Bij Johnnywood heb ik ooit nog twee liedjes gedaan. Dat waren toen eigenlijk de voorlopers van 'De Bomen'.»

Veto: *Nu zit je bij het 'Leugenpaleis'. Hoe gaat het daar in zijn werk?*

Matthyssen: «Bart en ik komen samen, we beginnen wat te roddelen over alles en iedereen. Tussendoor valt er af en toe een woord, bijvoorbeeld 'kaktus', en dan doen we daar iets rond. Het is allemaal ongelooflijk instinktief. Dan maken we een vage struktuur van hoe het ongeveer zal verlopen, en zorgen we dat we weten hoe te beginnen en te eindigen. Ik kan jullie trouwens verklappen dat we vanaf oktober terug starten met het 'Leugenpaleis'.»

Veto: *Ook al een sukses is je recente boek 'Seks, misdaad en verse vis'. Is de humor in dat werk van hetzelfde soort?*

Matthyssen: «Ja. Al schrijvend doe ik niets anders dan al radio-makend. Ik denk trouwens dat ik niets anders zou kunnen. Dat is een voordeel, maar ook een ernstig nadeel. Ik zou niet gemakkelijk in opdracht kunnen schrijven. 'Seks, misdaad en verse vis' is een verzameling die voor 70% uit Humo komt en voor de rest bestaat uit rijmsels en liedjesteksten van de Hermannen. Daarvan spelen we er nog, zoals 'Tony, de zieke pony'. Het boek is nu aan zijn derde druk toe, er zijn dus zo'n 3000 eksemplaren van verkocht. Tot mijn verbazing is dat veel in Vlaanderen: ik sta sinds december op een in Humo's boeken top 10 van de fiktieve literatuur. Dat vertelt ongelooflijk veel over wat een bestseller is in Vlaanderen. Ik sta trouwens voor Jef Geeraerts en zo...»

Veto: *Een laatste vraag nog: Matthyssen is gekortwiekt?*

Matthyssen: «Ja. Samen met Guy Celis, de bassist van de Mona Lisa's, heb ik in 1987 gezworen om mijn haar niet meer te knippen dat decennium. Een maand geleden heb ik het dus afgesneden.»

Pieter De Gryse
Koen Lampaert

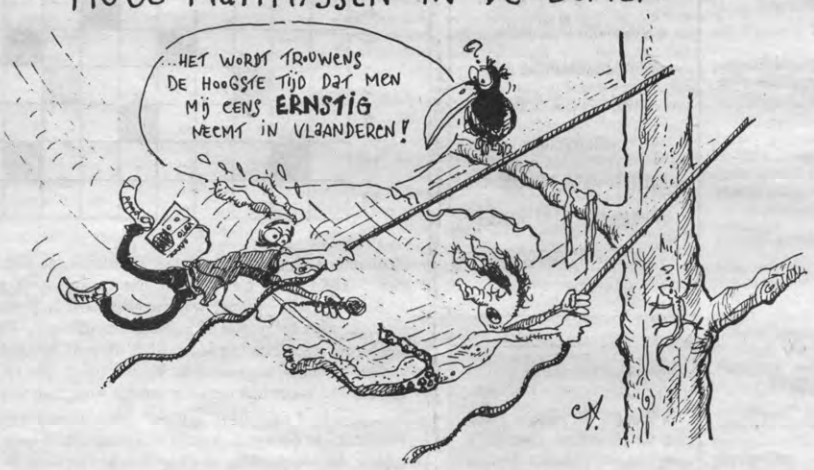

MATTHYSSEN IN L.

Woensdagavond was het voor een meute popkenners uit alle windstreken verzamelen geblazen in de broeierige kelder van dancetaria Belgisch Congo. Het gerucht deed immers de ronde dat Hugo Matthyssen en De Bomen, de nieuwste sensatie in het levendige Vlaamse popwereldje, er ten dans zouden spelen. Een popkenner met een minimum aan zelfrespekt moet in staat zijn deze historische gebeurtenis in zijn stamkafee van de nodige relevante kommentaar te voorzien. Het was precies half elf toen een kortgeknipte Matthyssen bedaard het podium opwandelde en het aanwezige publiek om de oren sloeg met een loeiharde versie van zijn klassieker 'Stanneke'. "Chuck Berry", mompelde PD uit W tevreden, "met een dosis Ramones" vulde zijn kollega RdW uit A aan. "Misschien zelfs een snufje AC/DC", aldus RP uit B. Onenigheid alom in het kennersmilieu en naarmate het optreden vorderde zou dat er niet beter op worden. De brouwsels van Matthyssen en de zijnen laten zich immers moeilijk van een etiket voorzien. Het gebrachte varieert van stevige rock ("Jungleboys"), over slepende country ("Aardappelpuree") tot onvervalste walsmuziek ("Boekhouderswals"), met als enig bindmiddel de soms knotsgekke, soms ontroerende teksten van Matthyssen zelf. Kleine verhaaltjes die zich afspelen in een universum bevolkt door overspannen boekhouders, oude gnoes, zieke ponies en aan aardappelpuree verslaafde cowboys maar soms ook weer recht uit het dagelijkse leven gegrepen zijn. Voeg daarbij de doeltreffende begeleiding van een stel doorwinterde muzikanten (de Bomen: Jean Blaute, Stoy Stoffelen en Mark Kruithof) en u begrijpt waarom de doorsnee popkenner gaandeweg entoesiaster werd over dit kombo. "Soms was het gebrek aan repetitie toch wat al te veel merkbaar", merkte een kenner uit B schuchter op maar zijn opmerking werd op hoongelach onthaald en de stakker zag zijn euvele moed beloond met een onvrijwillige duik in de Dijle. Dissidenten worden in dit milieu niet getolereerd! Het achteraf uitgegeven kommunikee van de VVP (Vereniging van Vlaamse Popkenners) was unaniem: "Een fijn koncert!" (KL)